

BOB DE MOOR

Cori de scheepsjongen

DE ONOVERWINNELIJKE ARMADA

Deel 2: De Zeedraak

CASTERMAN

BOB DE MOOR

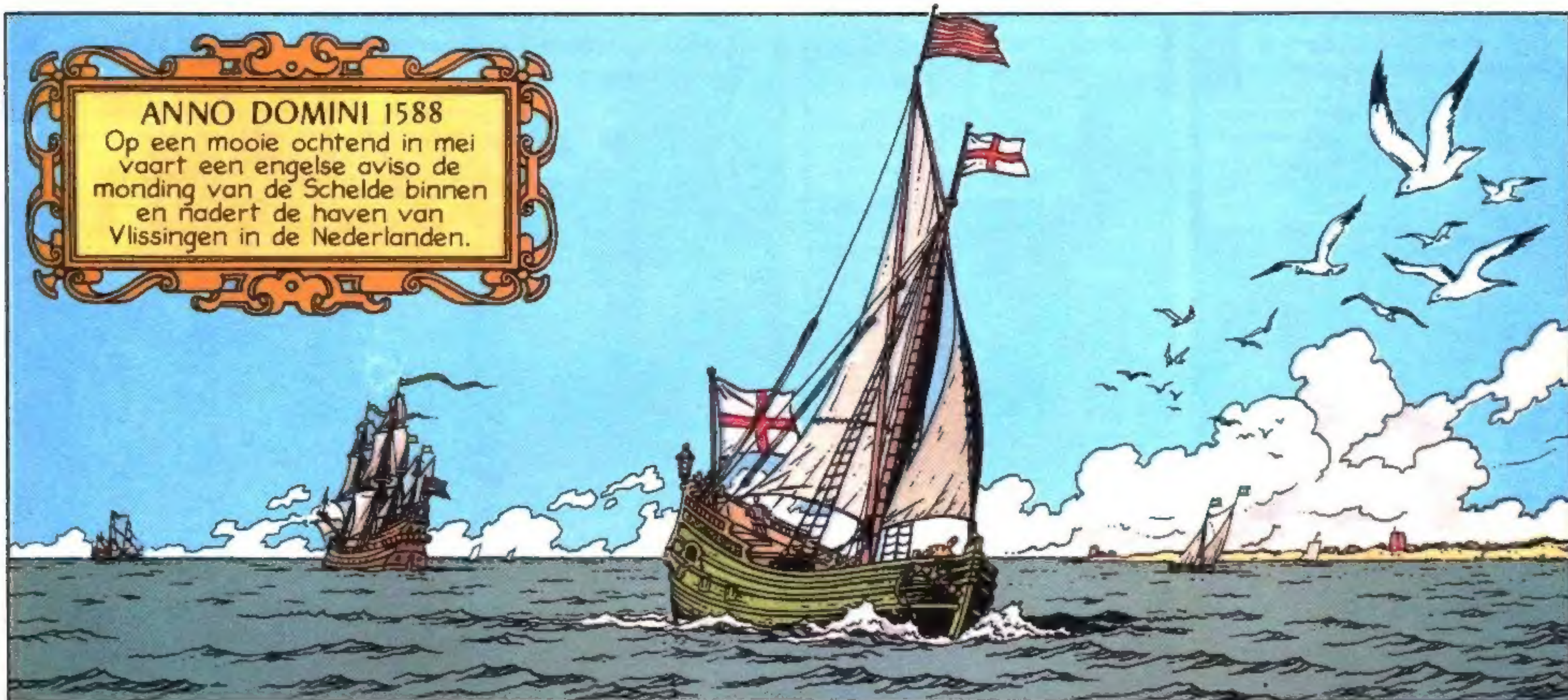
Cori de scheepsjongen

DE ONOVERWINNELIJKE ARMADA

Deel 2: De Zeedraak

CASTERMAN

(1) Goeie reis gehad, kapitein?
(2) Ja, en we zijn niet één vervloekte Spanjool tegengekomen.

(1) Zie : De spionnen van de Koningin.

Lissabon, 28 mei, bij dageraad... Er heerst nog diepe rust aan boord van de talloze schepen van de geduchte spaanse vloot die fier de "Onoverwinnelijke Armada" wordt genoemd.

Plotseling kondigt een dreunend kanonschot op de vesting de nieuwe dag aan...
BAOEM

Aan boord van de San Martin, het galjoen van admiraal don Alonzo Perez de Guzman en Bueno, hertog van Medina Sidonia...
TRRRA PLANG-PLANG
TRRA PLANG-PLANG

TRRRA PLANG-PLANG

Harm! Opstaan! Vandaag is het de grote dag!

... De teerling is geworpen. Als 't Cori niet is gelukt de Engelsen te waarschuwen, is alles verloren!...

... De Spaanse vloot vaart uit... Bestemming : Engeland... Ik zal dat land wel terugzien... maar in welke omstandigheden?

Hee, wat zit jij daar te schrijven?...
!

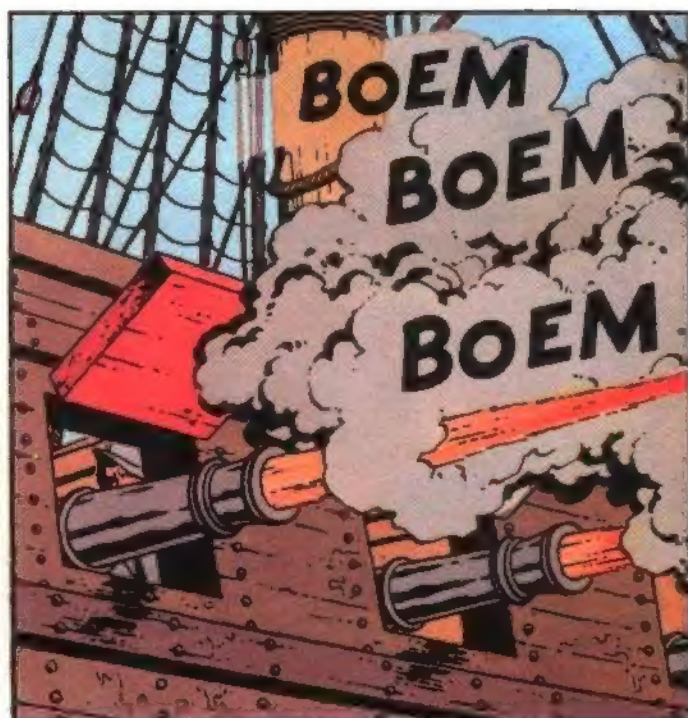

Wat ik opschrijf?... Eh... niks bijzonders... Wat indrukken...
Op de brug verzamelen voor het gebed. Schiet op!

De hertog van Medina Sidonia verschijnt op de kampanje...
Op de knieën!

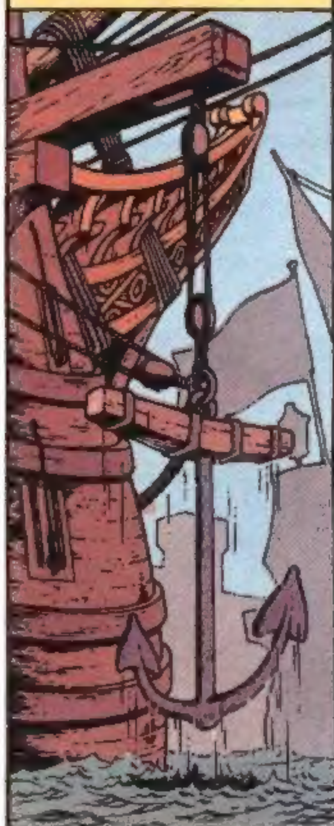

Aan de voet van de grote mast zeggen de scheepsjongens, omringd door de bemanning, het gebed op. Deze ceremonie voltrekt zich op alle schepen van de vloot.
Gezegend zijn het licht en het Heilige Ware Kruis, en de Heer van de Waarheid en de Heilige Drieëenheid. Gezegend onze ziel, gezegend de Heer die ons haar schenkt, gezegend de dag en de Heer die hem ons stuurt.

En na enkele ogenblikken stilte...
Matrozen! Soldaten!... Zijne Majesteit de Koning heeft tot deze expeditie besloten om Onze Heer te dienen en de volkeren te bevrijden die zuchten onder het juk van de ketters, vijanden van het katholieke geloof!... Laten we tot God bidden en ter communie gaan, opdat Hij ons dit grote doel zal helpen verwezenlijken en ons leidt naar Zijn Goddelijke Wil... Want dat is ons enige doel: God te dienen!

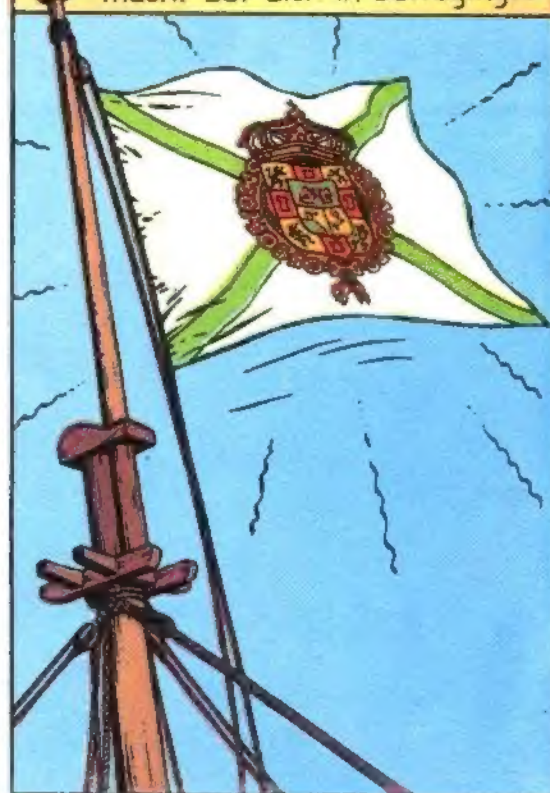

Kapitein, geef het sein tot het vertrek!
Tot uw orders, admiraal!

BOEM
BOEM
BOEM

Op het geluid van de kanonschoten buigen de mannen zich over de armen van de kaapstanders...

De ankers worden gehesen aan de kraanbalken...

En op alle schepen bollen de zeilen, getooid met de wapens van Spanje en de Heilige Kerk, in de ochtendbries.

Op de San Martin wordt de vlag van Zijne Zeer Katholieke Majesteit in de top van de grote mast gehesen... De enorme zeemacht zet zich in beweging...

(1) De Jezuïeten.

Wat zie je dan, Miguel?
Die Hulk zit vol vrouwen!

Wat gebeurt hier?
Die boot zit vol... raad eens, meester...

... Bij alle heiligen! Het zijn er wel honderd!
Maar 't is toch verboden vrouwen aan boord mee te nemen.
Die dames komen vast aan boord zodra we een haven aandoen.

Oh!... Oh!... Een politiepinas!! Die worden wel weer teruggestuurd.

Zeg, kapitein, als wij die koers ook eens insloegen?
Zou je wel willen, hè grapjas!... Aan de slag! Haal de schoot van dit zeil eens aan, we komen amper vooruit.

Intussen bespreken de hertog van Medina Sidonia en zijn adviseur, don Esteban Lopez de Serrano, de stand van zaken...
Die verdraaide westenwind! De galjassen en galeien zijn uitgelopen en de vrachtboten blijven achter. Moet ik de roeiboten terugroepen?
Nee, geef ze bevel op ons te wachten. Intussen kunnen wij...

KRRRAAAK
!
?

TSJING
BING KLANG KLING
KIJK UIT!

KRAAK

Here! Wat gebeurt er?!
Vlug, naar de brug!

Die zoetwatermatrozen van de Estramadura hebben ons geramd!
!
!

Barmhartige God, we zijn nog niet in volle zee of de ellende begint al!
De averij is niet groot... Een gebroken boegspriet en een gescheurd sprietzeil.

Makkelijk gezegd, don Esteban, maar ik moet die schade aan de Koning melden. Zijne Majesteit zal dit niet leuk vinden!
Wat zou de Koning dan wel niet zeggen als de Engelsen de hele vloot vernietigden?

Even later...
Señores, ik heb gedekt in de hut van de kapitein.

... En, vriend, hoe is het met je wond? Nog pijn?
Mijn been is nog wat stijf, heer, maar...

?

POEAH!

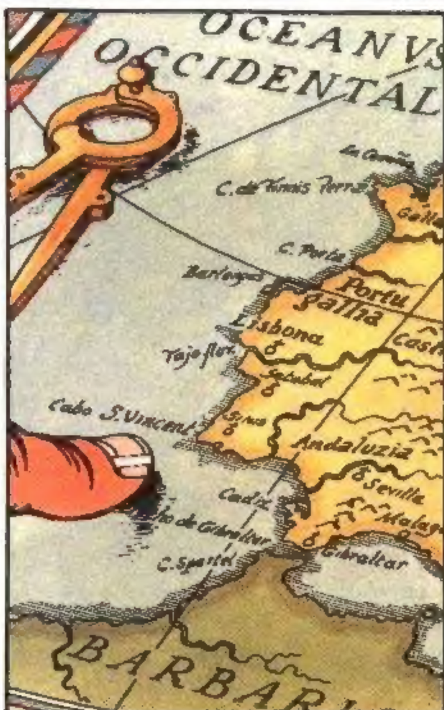

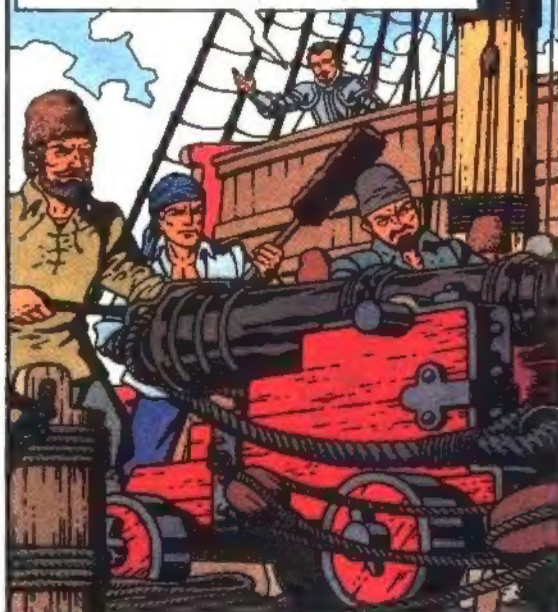

(1) Zie: De Spionnen van de Koningin.

Ophouden?!... Geen sprake van!
Mijnheer, ik...

Deze oefeningen zijn noodzakelijk! Elk schot van m'n kanonniers moet raak zijn!

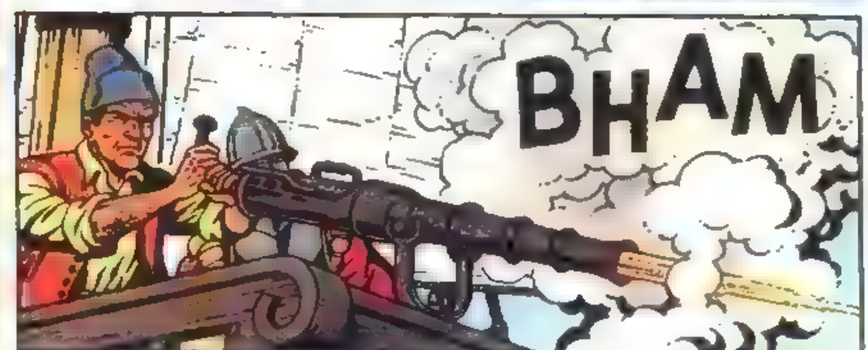

Meneer, uw ongehoorzaamheid zal u duur te staan komen! Hare Majesteit wil niet dat er kruit wordt verspild?

Zo? Verspillen, zegt u?... We zullen u laten zien, mijnheer, dat wij 't niet verspillen!

Kom, kerels! Laad het kanon!
Maar?!... Wat gaat u doen?

De kogel in het kanon!
!

Goeie God!... Die gek wil ons kelderen! Vlug, weg hier!
De lont erbij!

BHAM

SPLASJ
AAAH!

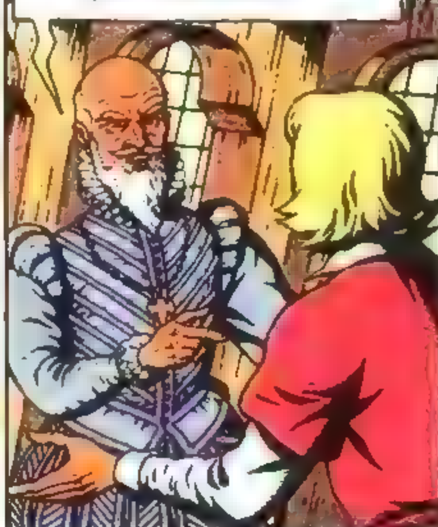

U... u bent 'n doodgewone boef!... U zult hangen!...
Tot ziens, meneer! En vergis u niet, we hadden u makkelijk naar de bodem kunnen jagen!

Hoe vergaat het de felicissime Armada intussen? Ze heeft tenslotte, na veel moeite, de koers naar het noorden te pakken... pas op 15 juni, ruim anderhalve maand na het vertrek uit Lissabon, voert ze ter hoogte van kaap Finisterre...
La Coruña
Ferol
C. de Finis Terre
Gallæcia
C. Porta
Portu gallia
Barlengas
Lisbona
Tajo flu.

De mannen hebben niet alleen met de elementen te kampen gehad. Nog een plaag heeft de bemanningen geteisterd... Op een avond daalt Harm af in het voorraadruim.
OH!

Verduiveld!... En de andere tonnen?

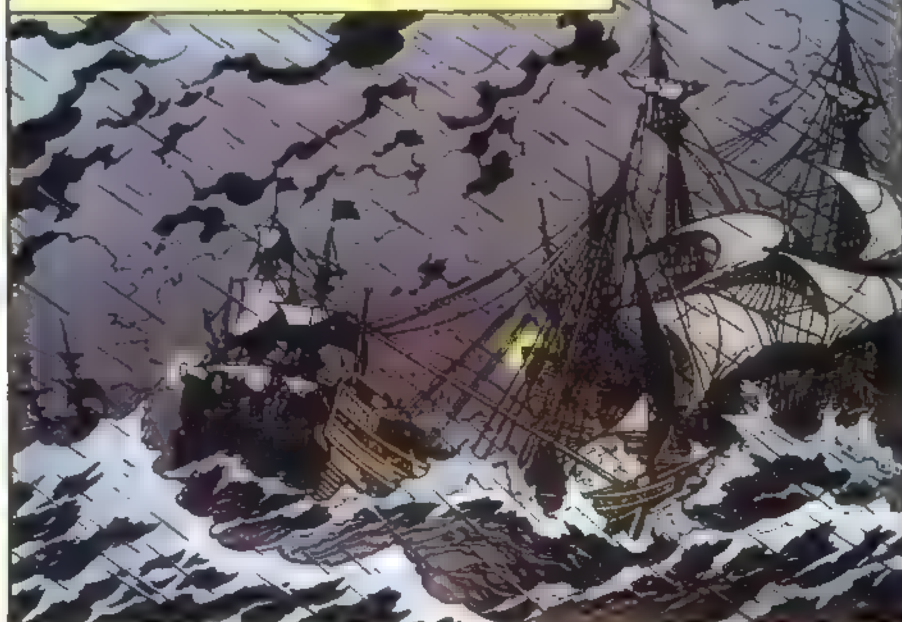

!!... Dit vlees is ook totaal bedorven!... POEAH, wat een stank!

... Ik heb verschillende vaten geopend : alles is bedorven!
Gooi al het bedorven spul overboord!

Op de meeste schepen gooit men vlees, vis, water en wijn in de golven. De hongersnood wacht de 30.000 schepelingen van de Armada.

Zet koers naar La Coruña. Daar nemen we verse voorraden in.

We moeten voortmaken, er komt zwaar weer...
Het lijkt wel december!... God sta ons bij! Het valt niet mee bij slecht weer de haven van La Coruña binnen te lopen...

Tegen de avond barst een ware orkaan los over de vloot...

Er worden lantaarns aan de masten van de San Martin gehangen. Met klein zeil volgen de schepen in het spoor van het admiraalsschip.

Het licht van de vuurtoren op de rotsachtige kust leidt de boten door de nauwe doorgang naar de haven...

Plotseling slaakt een van de mannen van de uitkijk van de San Martin een kreet...
ROER NAAR BAKBOORD!

Zijn waarschuwing komt te laat. Onder hels geraas ramt de San Martin een aviso.

KRAAAA-AK

Het bootje zinkt en sleurt de bemanning mee naar de diepte.

HELP!

HELP ME!

AAAH!

Afgrijselijk! We kunnen niets voor hen doen!

Golven slaan over de dekken en de zeelieden van de Armada, die zich vastklampen aan masten en tuigage, beleven uiterst hachelijke momenten...

Verscheidene boten slagen erin de haven van la Coruña te bereiken. Andere worden de zee opgedreven of vluchten voor de storm uit.

En die ochtend...

Laat mannen aan land gaan om verse proviand in te nemen. Stuur bewakers mee, ik wil geen deserties.

De dagen verstrijken met het wachten op de andere schepen, waarna de vloot kan worden gereorganiseerd... Op een ochtend maakt Harm deel uit van een proviandploeg...

Aan het eind van de middag...

Harm! Hou jij toezicht op de volgende vracht? Dan ga ik vast terug.

Goed. Dan ga ik met de laatste sloep terug.

Deze kans is te mooi... Ik verberg me tot het donker is en ga er dan vandoor.

Een uur later...

Is iedereen er?

Wacht! De bediende van Don Esteban ontbreekt op het appèl!

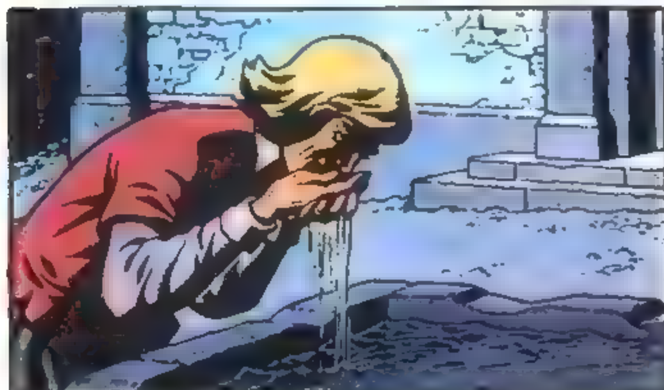
!

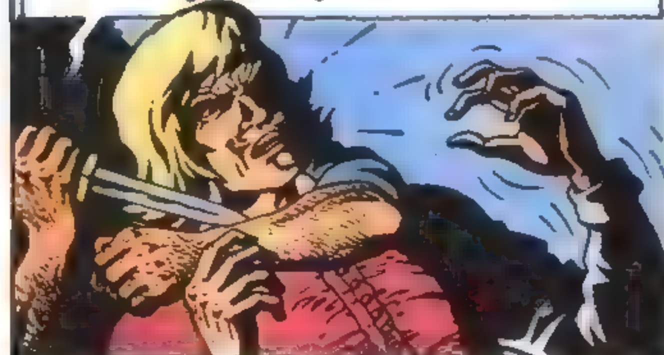

Harm?... Nee, ik geloof dat die al terug is.
O, goed... We maken nog een laatste ronde door de stad... Kom ons rond middernacht maar halen.

Oef!... Ze zijn weg. Nu zo vlug mogelijk ervandoor.

Morgen koop ik wat te eten voor mijn laatste dukaten.

G-g-geen... geen... hik... kik!

J-j-je geld... hik... of ik s-snij... je... hik... strot door!

EH!

SPLATSJ

HH-HEEELP!
Die dronkelap schreeuwt de hele buurt wakker!

H-H-HOU'M...HIK...TEGEN!
Ben jij dat, Jaime? Wat gebeurt er?
taberna

(1) Zie: De Spionnen van de Koningin.

Wat doe je nou? Nu slaan ze ons in de boeien. We mogen hier immers niet zijn!
Rustig maar, laat mij maar begaan...

En jij houdt je gemak, begrepen?

Wat is hier aan de hand?
Deze man is een spion. We hebben hem net gevangen.

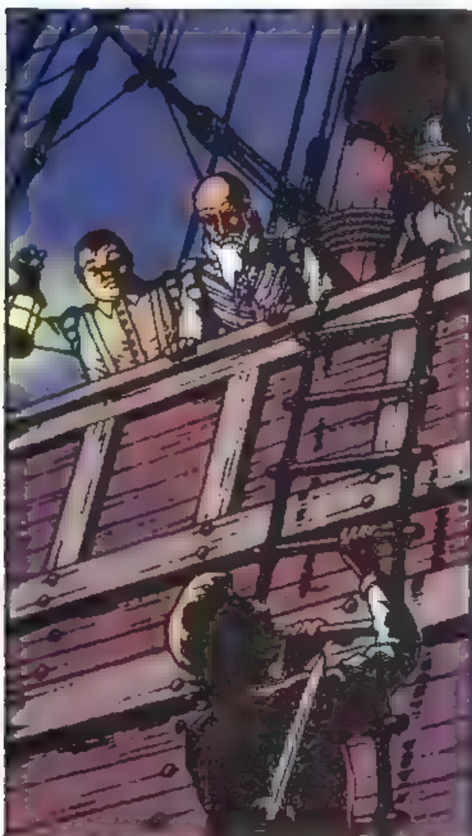

Hèè!?... De bediende van don Esteban?!... Ik dacht dat die op de San Martin was?

Ik snap 't al. Hij wilde ontsnappen!... Goed werk, amigos.

Nou, wat zeg je ervan? In plaats van het ruim in te gaan voor desertie zullen we nog rijk beloond worden ook!

Op de kade wacht het groepje op de sloep die hen naar het admiraalsschip zal brengen.

En even later...
Don Esteban, de wachten hebben uw bediende bij zich! Hij schijnt een Engels agent te zijn!
WAT!?

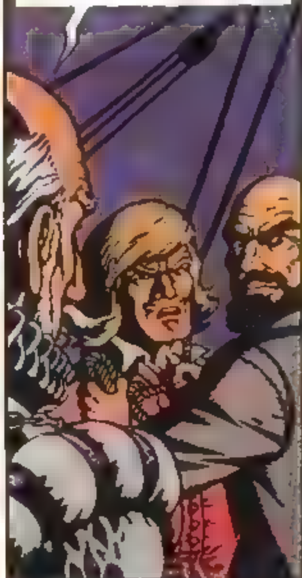

Jij, een spion?! Maar hoe...
Ja, heer... Maar ik heb vaak op 't punt gestaan u alles op te biechten... Maar ik kon toch ook m'n vrienden niet verraden...

DOOD AAN DE GEUS!
?

TER DOOD!
TER DOOD!
!

Hier, vervloekte hond, deze hennepen halsketting zal je prima staan!
STOP!

Hoe durf je?!...

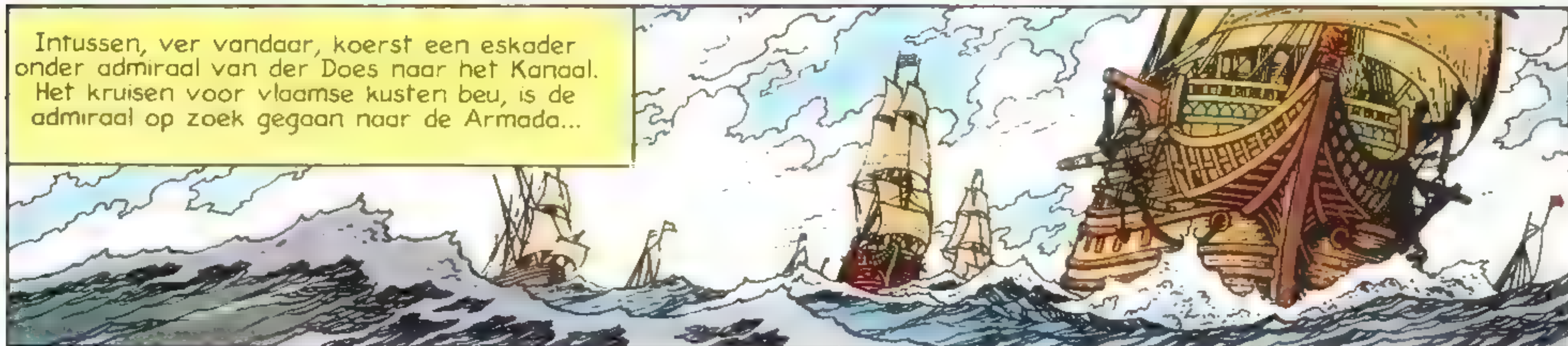

Wat een lawaai!... Wat is er aan de hand, don Esteban?
Die woestelingen willen die man zonder vorm van proces ophangen!

Uw bediende? Maar waarom dan?
Hij is een Engels spion...

Een... een spion? Bij alle heiligen!... Hij had ons wel kunnen vermoorden!... Beste Don Esteban, uw al te goede inborst breekt ons nog eens op!

Maar ik ben 't met u eens : morgen zal hij voor zijn rechters verschijnen. Sluit hem voorlopig op in het ruim... En jullie, terug naar je schepen. En laat me nu rustig slapen!

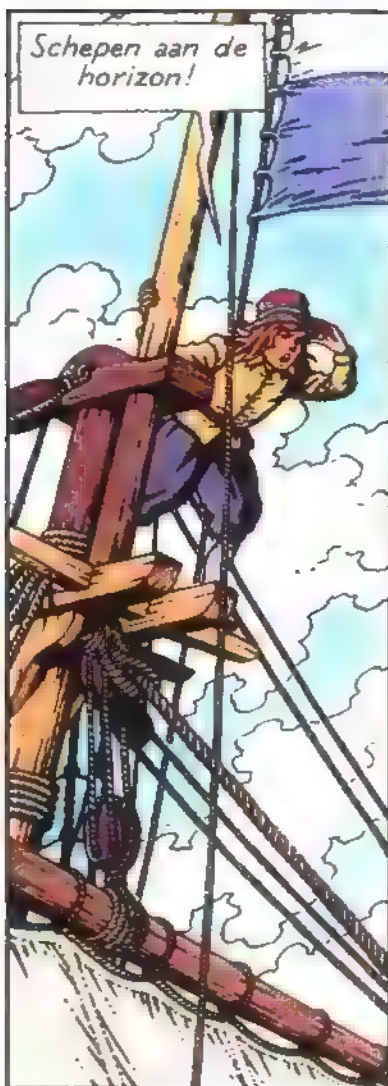
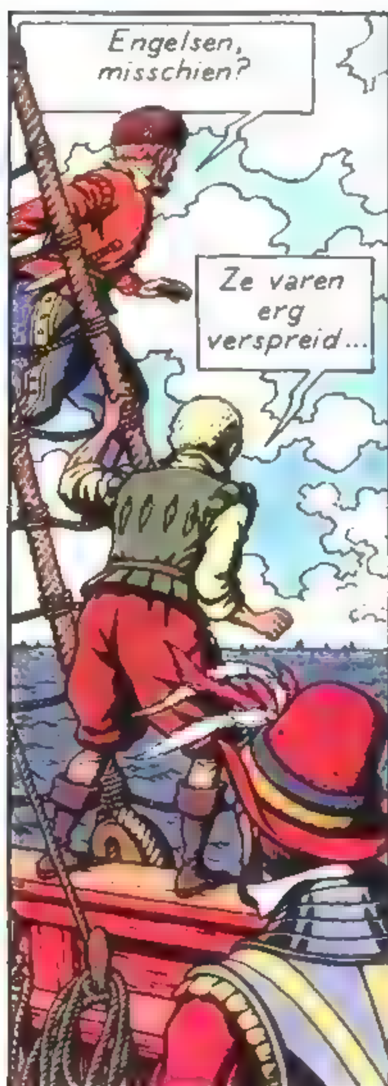
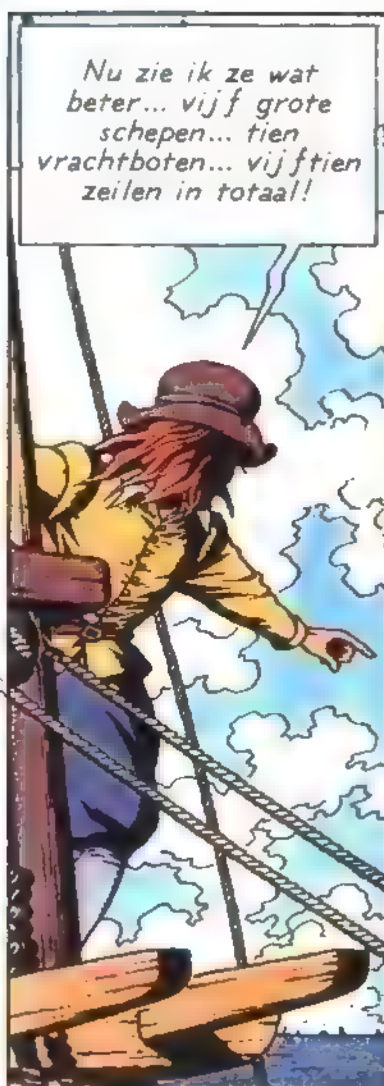
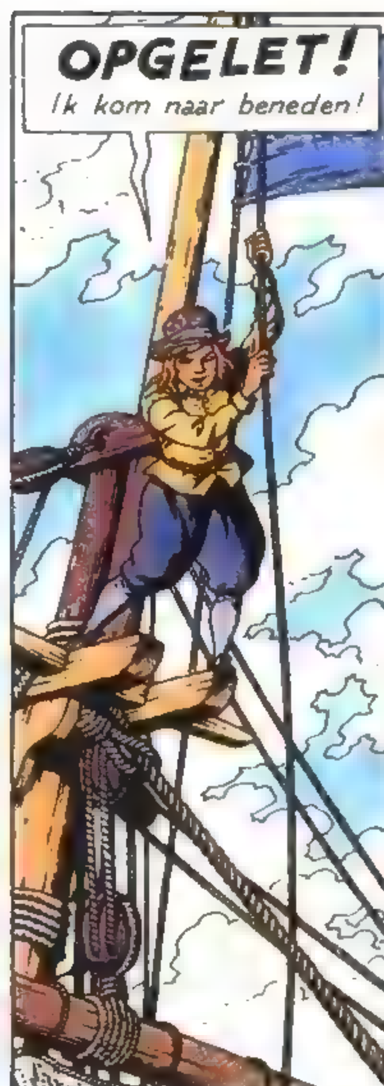

Daar heb je ons mooi uitgered, Luis.
Ja, een bof dat we die spion tegenkwamen... Maar hij had ook een jonge knaap bij zich... Wat zou er van die jongen zijn geworden?

Intussen, ver vandaar, koerst een eskader onder admiraal van der Does naar het Kanaal. Het kruisen voor vlaamse kusten beu, is de admiraal op zoek gegaan naar de Armada...

Aan boord van de Gouden Leeuw, het admiraalsschip...
We jagen een spookvloot achterna.
Toch heeft ze Lissabon allang verlaten.

... Hee, François, denkt Cori nog altijd die vervloekte Spanjolen te ontdekken?
Ja, hij tuurt onvermoeibaar de horizon af.
Ach, ik verwed er m'n rantsoen wijn onder dat we die vloot nooit...

ZEILEN RECHT VOORUIT!

Schepen aan de horizon!

Engelsen, misschien?
Ze varen erg verspreid...

Nu zie ik ze wat beter... vijf grote schepen... tien vrachtboten... vijftien zeilen in totaal!

OPGELET! Ik kom naar beneden!

... Het zijn Spanjolen, admiraal. Ik herken de logge vorm van hun galjoenen. Maar... ze manoeuvreren wat eigenaardig...
Ja, een beetje wanordelijk... maar het zijn wel degelijk vijandelijke schepen!

Weldra weerklinken de bevelen...
KLAARMAKEN VOOR DE STRIJD!

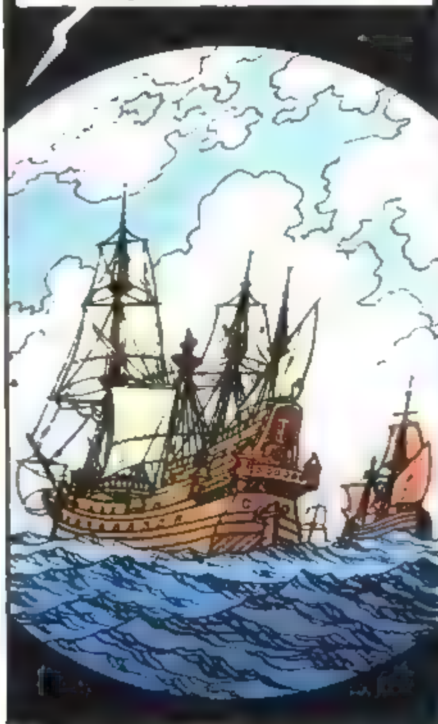
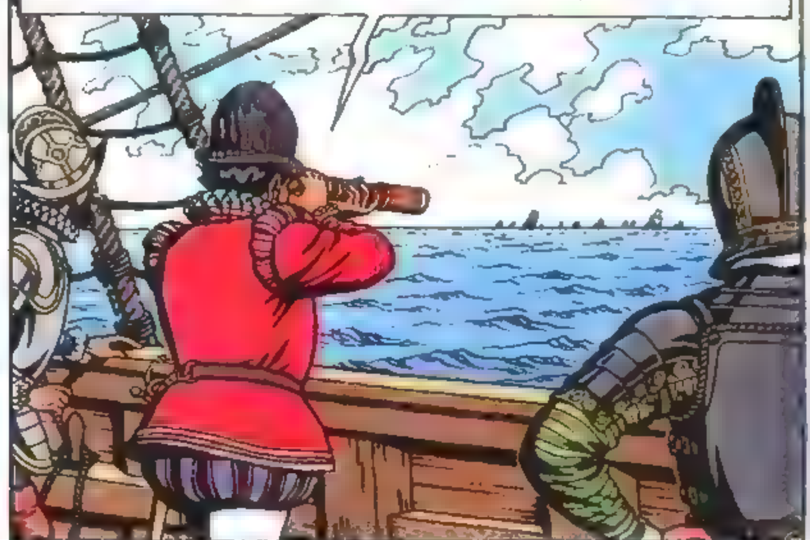
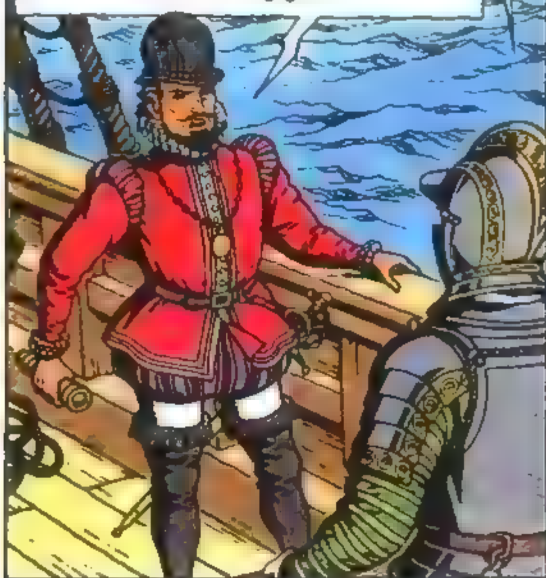
KANONNIERS AAN UW STUKKEN!

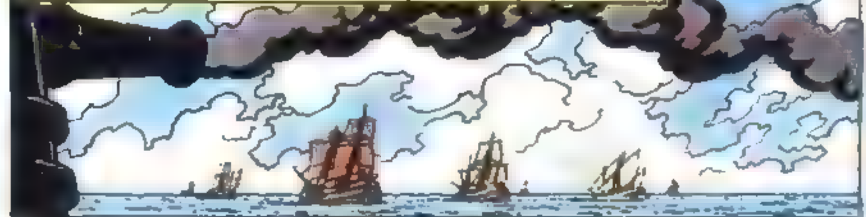
HAAKBUS-SCHUTTERS OP UW POSTEN!

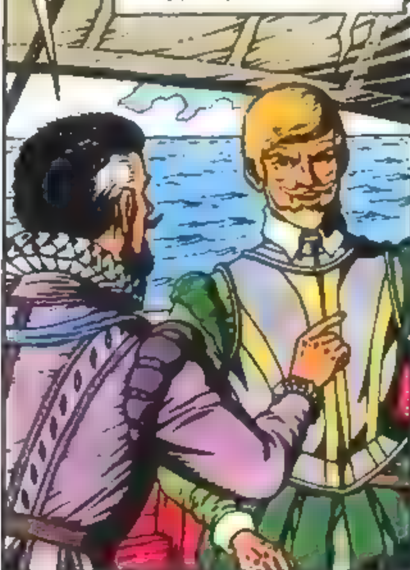
... het zal er spannen, jong! Je kunt beter naar beneden gaan.
Nee, ik blijf bij jou.

Zeg, waar zijn die emmers zand voor, die ik naar boven moet halen?
... om uit te strooien over de bloedplassen, zodat ze in het gevecht niet uitglijden...
Hum... ik blijf toch op het dek.

Aha, natuurlijk! Nu snap ik het!
?

De meeste van die schepen hebben averij opgelopen. Dat verklaart hun vaargedrag...

Ze moeten door een storm van de hoofdmacht afgedreven zijn...

De Admiraal vergist zich niet! De orkaan die Medina Sidonia dwong in La Coruña een goed heenkomen te zoeken, heeft een aantal schepen doen afdrijven naar de isles of Scilly, aan de zuidpunt van Engeland... Op een der galjoenen, de San Mateo...
Ze voeren de Hollandse vlag : drie galjoenen... 'n dozijn loggers en wachtschepen.

Bereiden we ons voor op de strijd, commandant?
Ja, maar blijf koers houden. Als de noordooster aanhoudt, zullen we de Armada snel in zicht krijgen.

Jagen we die vervloekte geuzen dan niet naar de bodem?
De bevelen luiden uitdrukkelijk : in alle omstandigheden terug naar de vloot... laat de hulken in de beschutting van de galjoenen komen.

Vier kanonschotenwaarschuwen de vrachtschepen.

... Vallen we aan, admiraal?
Nog niet... ik vertrouw 't niet... De echte Armada is misschien in de buurt... We moeten de Engelsen trouwens laten weten dat er Spaanse schepen in de omgeving zijn.

Laat de schrijver komen. Ik moet hem een boodschap opgeven... Laat de logger De Goede Hoop zich gereedmaken om het document te gaan brengen.
Tot uw orders.

En even later...
Cori en jij gaan aan boord en brengen dit bij Sir Francis Drake.
Goed, admiraal.

Blij dat je niet bij de slag zult zijn, jong... het is een afgrijselijk schouwspel!
Met jou zou ik niet bang zijn geweest.

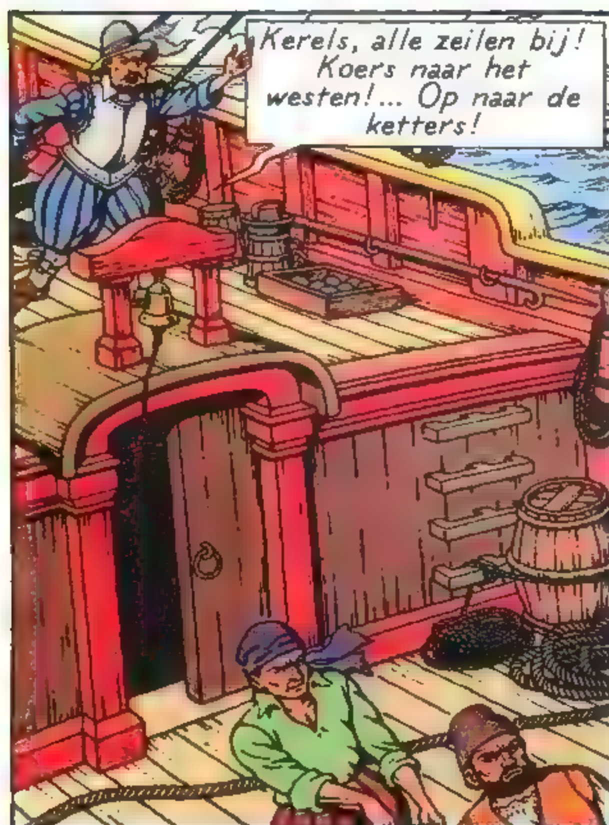
Plotseling slaakt de roerganger van de San Mateo een kreet...
Commandant, kijk...

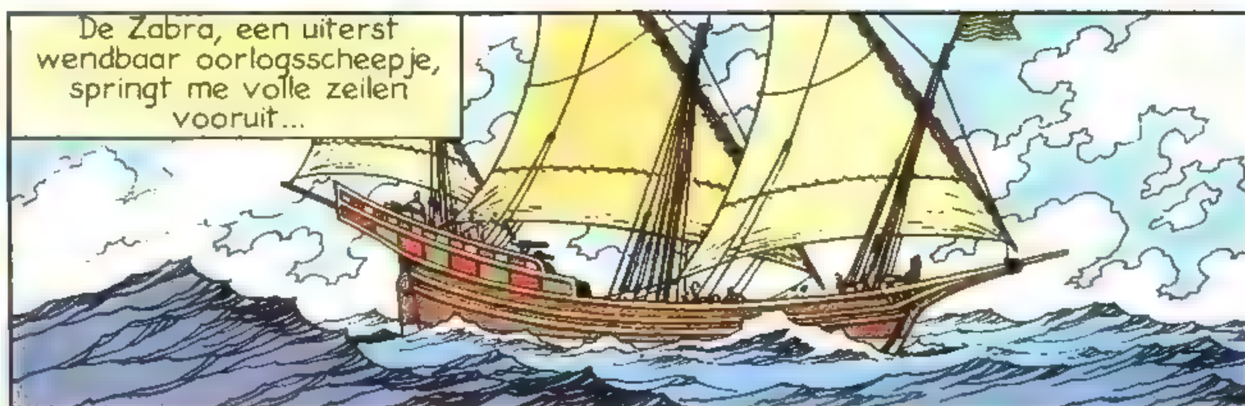

Daar, die logger vaart in westelijke richting!
Verdraaid! Die gaan de Engelsen waarschuwen!

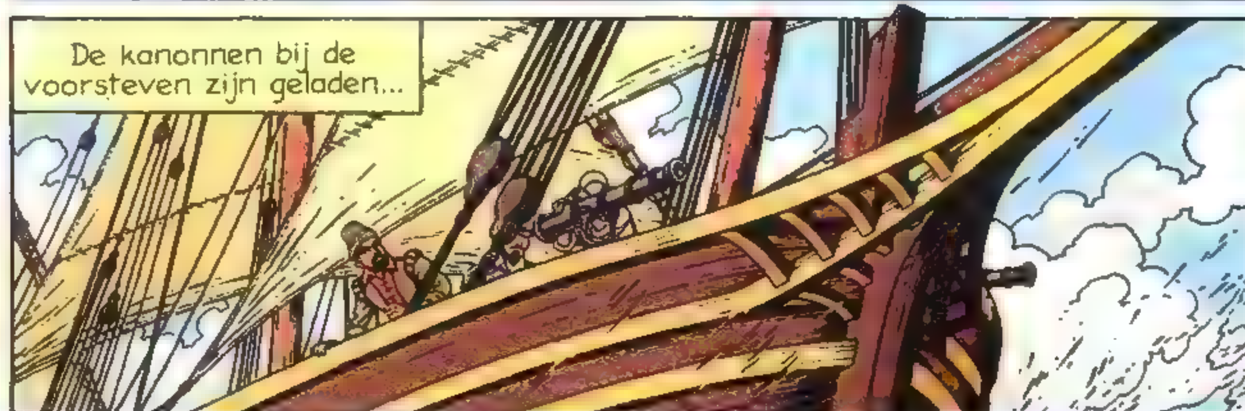

Stuur een zabra achter hen aan en breng ze tot zinken!
Muy bien.

OLA! Zabra!... Haal die boot in en breng 'm tot zinken!
Graag!

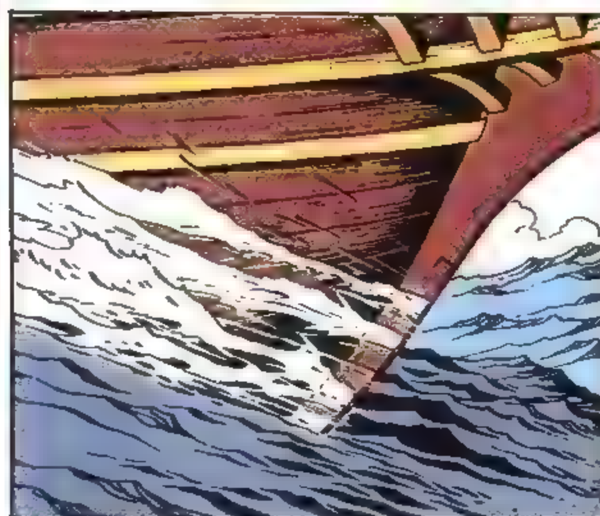

Kerels, alle zeilen bij! Koers naar het westen!... Op naar de ketters!

De Zabra, een uiterst wendbaar oorlogsscheepje, springt me volle zeilen vooruit...

De kanonnen bij de voorsteven zijn geladen...

Maar op de logger hebben ze het gevaar gezien...
Ze zitten ons na!
Houd dicht bij de wind, roerganger!

Op de Gouden Leeuw...
Verduiveld! De Spanjolen halen de Goede Hoop snel in!

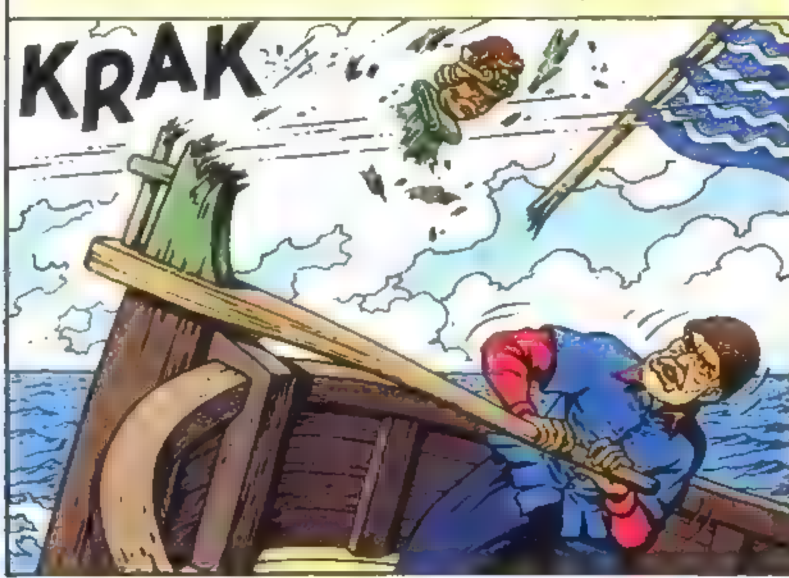

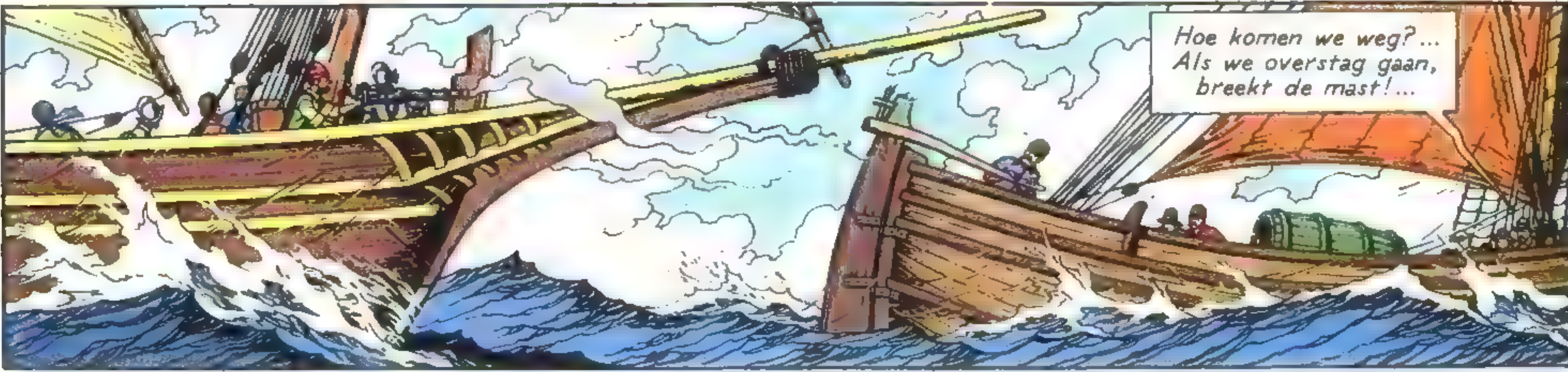

De zabra ligt nog maar enkele kabellengten achter de logger, waarvan de mast kraakt in de wind...
KRRR

De Hollanders kijken beurtelings ongerust naar de mast en naar de zabra, die dreigend naderbijkomt... En aan boord van de zabra...
VUUR!

BA-BAM

De eerste kogel schiet het ornament van het roer. Het tweede projectiel verdwijnt in zee...
KRAK

Hoe komen we weg?... Als we overstag gaan, breekt de mast!...

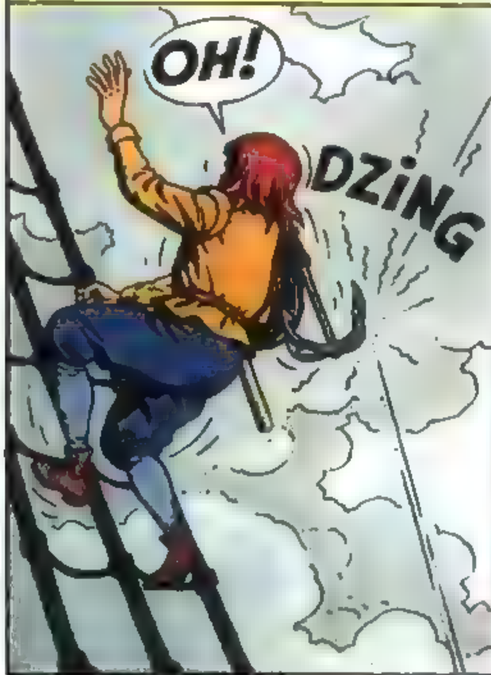

Ze staan klaar om te enteren... En we hebben alleen wat armzalige messen en bijlen om ons te verdedigen!

Hee, Cori! Wat doe je?!...

Ik kan voorkomen dat ze ons te pakken nemen!

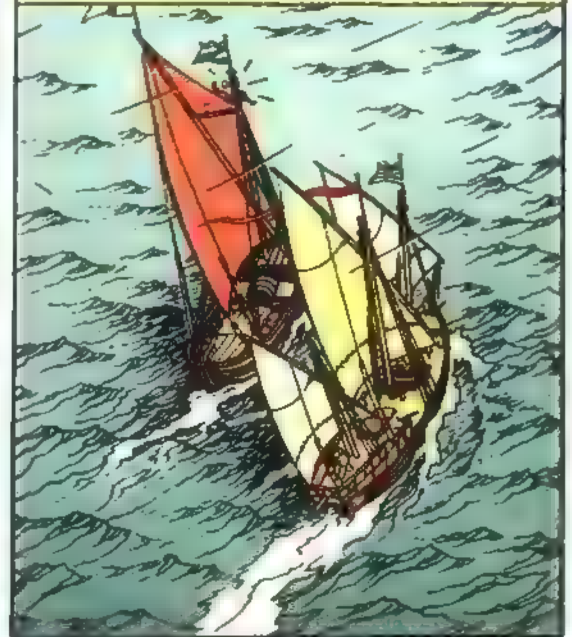

Hoe dan?!...

Plotseling...

Het schot gaat af... De kogel schampt de enterhaak zonder Cori te raken, maar deze verliest zijn evenwicht...
OH!
DZING

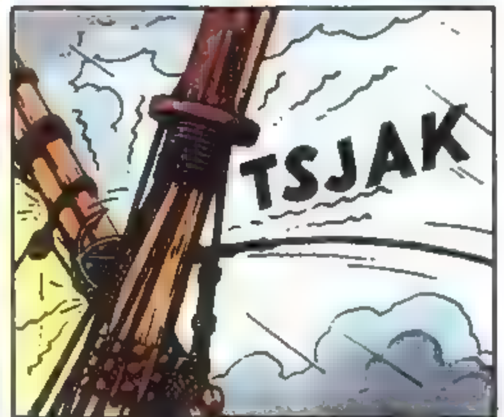

OEF!... Ik dacht dat hij zou vallen!
Maar wat wil hij nu toch, te deksel?!

De scheepsjongen is bovenin en grijpt de mast stevig vast.

De schepen liggen vrijwel boord aan boord... De Spanjaarden slaan Cori's capriolen in de mast van de logger verbaasd gade.

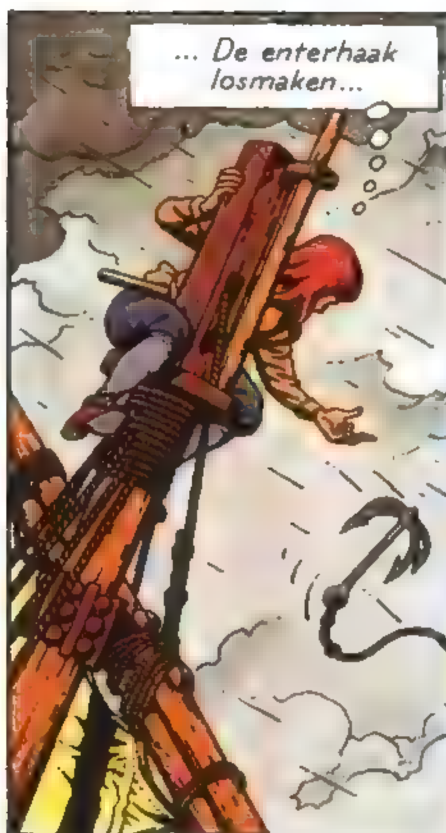

TSJAK

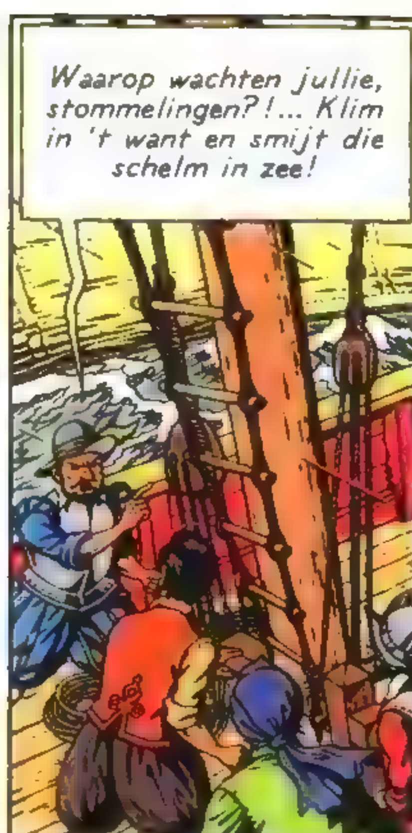

Lenig als een aap klautert Cori naar de andere boot.

INFIERNO! HAAL HEM NEER! SCHIET DAN TOCH!

Hij is gek!...
Ze zullen hem afmaken!
PANG!

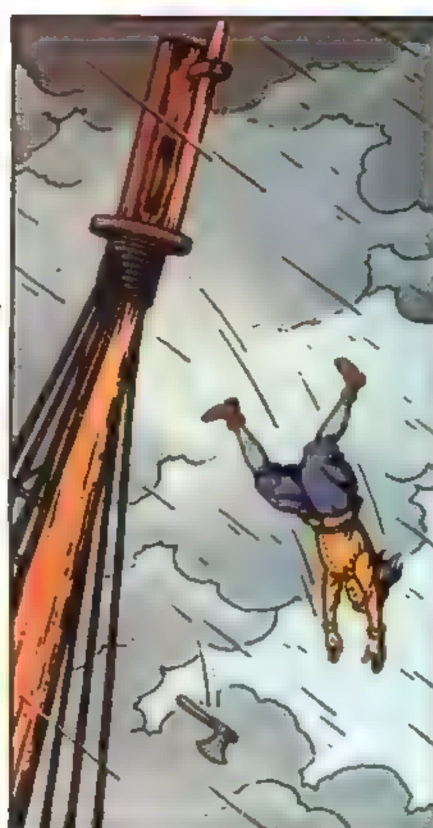

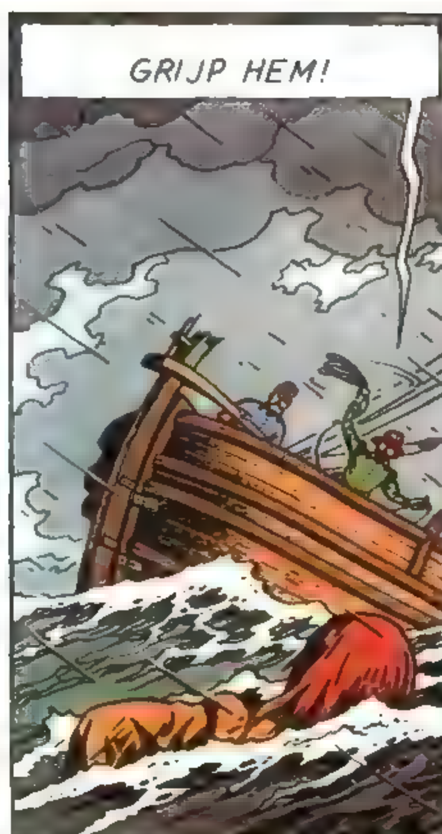

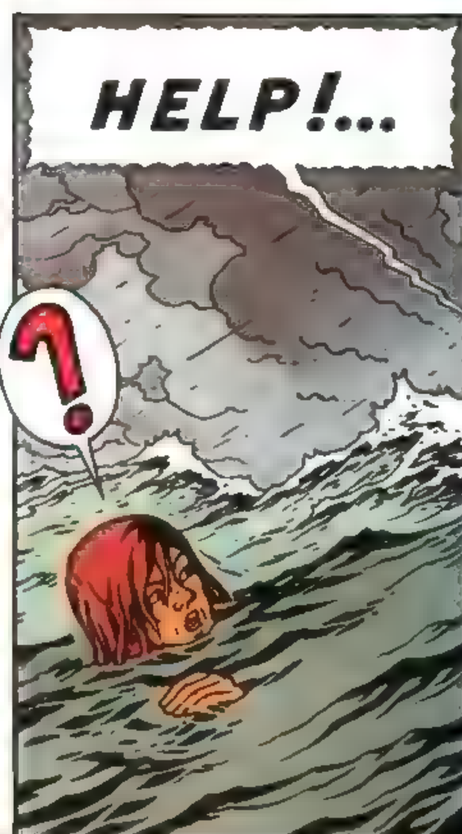

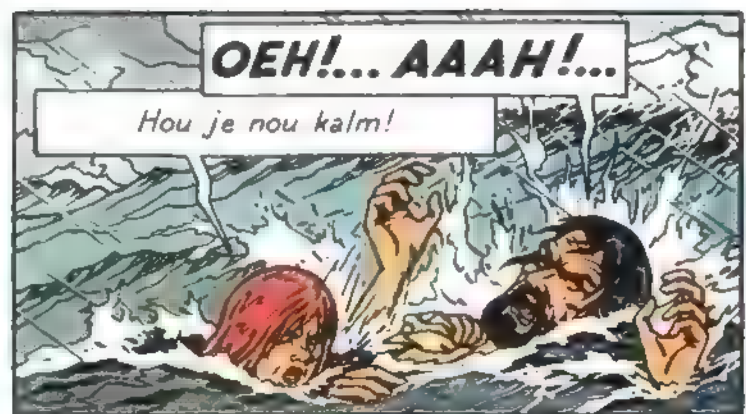

(1) Touw waarmee men zeilen langs hun rondhouten ophaalt of neerlaat.

HELP!... AAAH!...
Een matroos van de zabra is overboord geslagen...

Ik... ik ben gewond!... Help me!...

OEH!... AAAH!...
Hou je nou kalm!

OEF!... Daar is de tros.

En enkele ogenblikken later...
Je hebt ons gered, Cori!
Knap werk, maatje!
Ik... ik dacht niet dat 't me zou lukken!
OOH!... m'n been!...

Als ik jou was, rekel, zou ik maar niet zo klagen... Vertel jij ons maar 'ns braaf wat je allemaal van die verwenste Armada weet!

Aan boord van de Gouden Leeuw en de andere hollandse schepen heeft men het gebeuren tussen de logger en de zabra met spanning gevolgd...
De Goede Hoop komt terug... Wat is er aan de hand?...

Een half uur later...
... Admiraal, we hebben een gevangene. Hij heeft onthuld dat de Spaanse vloot een poos in La Coruña voor anker heeft gelegen, maar nu onderweg is naar Engeland.
Verdraaid! Als dat zo is, staan ze binnen een week voor de deur!... Ik zal je een nieuwe boodschap voor Sir Francis Drake geven!

'S Nachts trekt het spaanse eskader zich, gebruik makend van de duisternis, terug... en de Goede Hoop vaart opnieuw uit naar Plymouth...

... waar, op het schip van Drake...
NEE NEE EN NOG EENS NEE!... Dat is te gek!

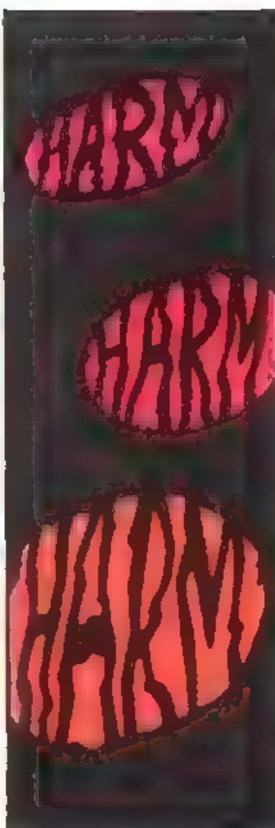

(1) Zie: De spionnen van de Koningin.

De trekken worden scherper en Cori herkent zijn vriend Harm, die smekend zijn armen naar hem uitstrekt...

Wanhopig probeert Cori zijn makker, wiens beeld vervaagt, te hulp te komen...
HARM!

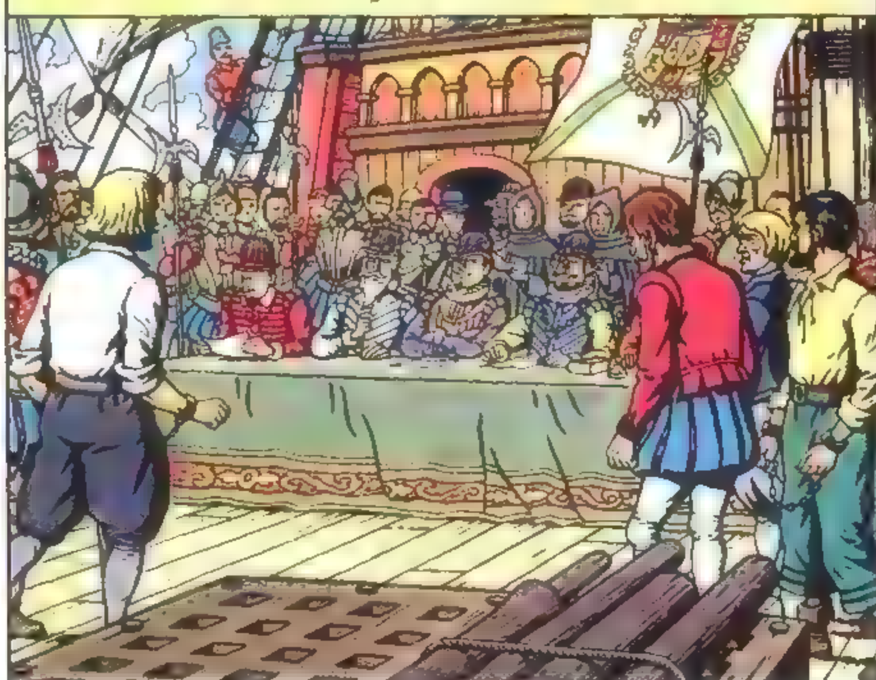

HARM!
HARM!
HARM!

Hè? Wat... wie roept me?...

Ach, ik ijl... geen wonder... hoe lang zit ik al in dit hol opgesloten? Het is wel vier dagen, misschien wel een week geleden dat we La Coruña verlieten!

KLOK KRRR
?

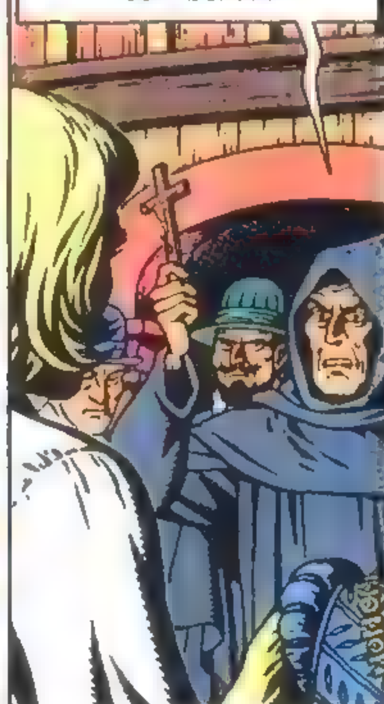

Hee, geus, kom mee! Je rechters wachten op je!

Harm wordt naar het dek gebracht. Achter een tafel zitten de leden van het tribunaal. Iets terzijde staat een groepje gevangenen: muiters, deserteurs of dieven, wie de galeien wachten...

Harm Vroom, schuldig bevonden aan rebellie en ketterij : wij achten je bovendien schuldig aan verraad.

Deze getuige levert ons het bewijs : jij doet de vijand inlichtingen over onze strijdkrachten toekomen.
Brieven van jouw hand, verborgen tussen je bezittingen, bevatten een uitgebreid verslag van alle manoeuvres van onze vloot...
Luis! Weer hij!

In naam van de Koning vonnist het Hof aldus : je wordt geradbraakt en aan je voeten opgehangen tot de dood erop volgt!

Mijn zoon, je kunt je ziel nog zuiveren! Toon berouw!

Plotseling...
DAAR! DAAR!...
WAT?.. WAAR DAN?...
?

Wat zie je?
Zeilen aan de kim, heer!
De Engelsen?!

HOOO! UITKIJK! IS DAT DE VIJAND?!

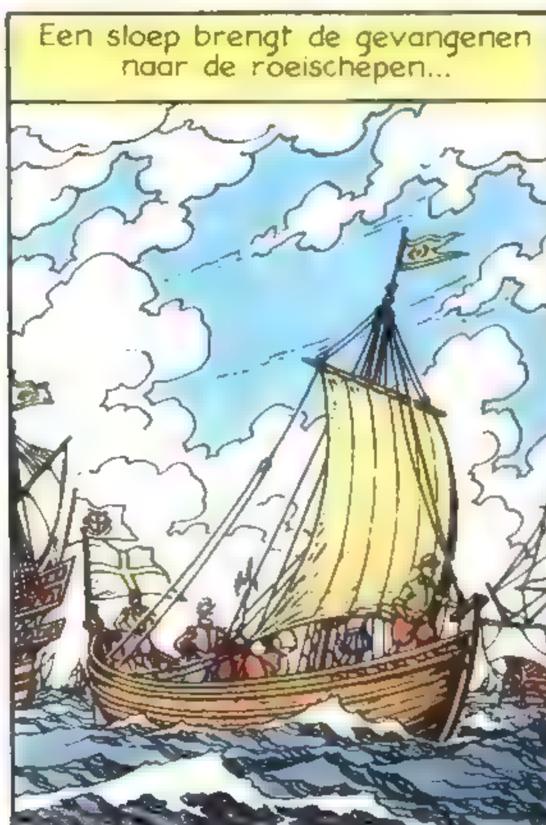

ONMOGELIJK TE ZIEN!

We kunnen ons beter voorbereiden op een gevecht, wat u, admiraal!?...

Wat is er met u aan de hand?
Ik heb vreselijk last van zeeziekte... Neemt u het bevel over, don Esteban.

Ontruim het dek! Voer de gevangenen naar de galjassen!... Hem ook. We zullen hem later wel terechtstellen.

Zo blijf je tenminste nog in leven.
Dank u, heer.

Een sloep brengt de gevangenen naar de roeischepen...

HOO! GALJOEN! Is al bekend welke schepen 't zijn?
Ja, de onze! Ze geven aan dat de vijand in de buurt is.

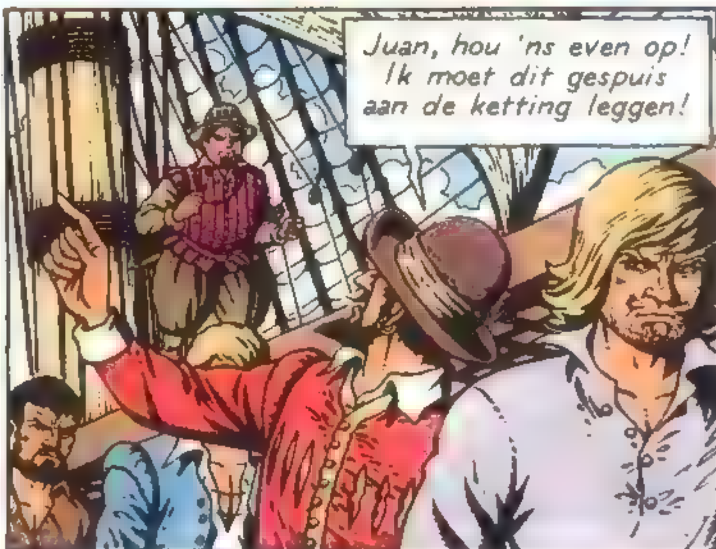

De sloep komt langszij de San Lorenzo, een van de vier galjassen van de Armada

Een voor een beklimmen de mannen de valreep.
Blij jullie terug te zien, engeltjes!

Op het dek aangekomen, verstijft Harm...

Met afschuw beziet Harm de roeiruimtes waar de galeislaven, temidden van vuil en ongedierte, leven, lijden en sterven. Op een verhoogde loopruimte drentelen de opzichters op en neer. Op elke galeibank trekken vijf man aan een riem op het ritme van de fluit...

... Met enkele hamerslagen wordt Harm vastgeketend aan de bank waar hij gedoemd zal zijn zijn dagen te slijten...

Weer snerpt de fluit en de menselijke machine die de galjas voortstuwt, komt weer in beweging. De galeislaaf richt zich op, plaatst zijn voet op een plank voor hem, klimt twee treden om de schacht van de riem op te tillen en het blad in het water te plonzen. Dan laat hij zich op de bank vallen, uit alle macht sleurend aan de roeiriem.

(1) Zie: De Spionnen van de Koningin.

Zie je dat galjoen! Dat komt gevaarlijk dichtbij!

Da's de San Salvador... Waar wachten die stomkoppen op om overstag te gaan?!...

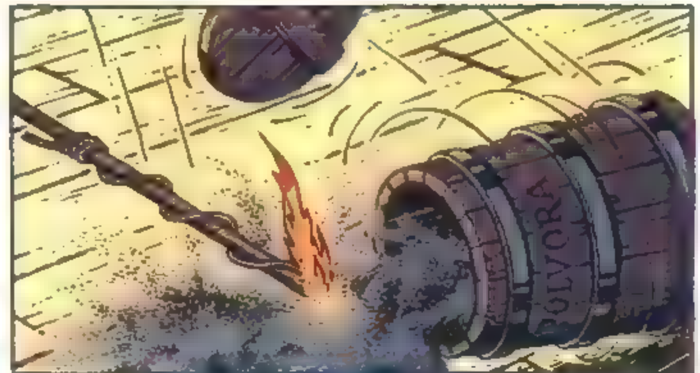

De commandant van de galjas heeft het gevaar gezien en brult zijn bevelen...
Roer naar stuurboord! Verhoog het tempo!... Roeien, verdorie! ROEIEN!

Het galjoen tracht in een uiterste poging de San Lorenzo te ontwijken. Het gaat abrupt overstag. Het schip maakt gevaarlijk slagzij...

Op het achterdek begeven de touwen van een der kanonnen het door de schok...
KRAK

Het gevaarte rolt over het dek, alles op zijn weg wegvagend...

Het achterkasteel van de San Salvador wordt letterlijk weggeblazen door de explosie. Brokstukken slaan op de dekken van de galjas...

AAAH!
!

Ben je gewond?...
Ik... ik geloof het niet... de balk heeft m'n arm alleen geschampt...

Hemelse goedheid!... Als het vuur bij de kruitkamer komt...!
... En daar zitten wij dichtbij!...

Aan de riemen, tuig! ROEIEN! ROEIEN!
TRIIIT
TRIIIT

BWAOEM
AAH!

De luchtverplaatsing is zo hevig dat de bezaansmast van de San Lorenzo in tweeën knapt. Hij slaat op het dek en bedelft soldaten en matrozen onder een stortvloed van brokstukken...
KRRRAAAAAAKK

De San Salvador is geheel vernield en zinkt snel.

Dat... dat is afgrijselijk!
Wat een nachtmerrie!

Tientallen drenkelingen klampen zich vast aan de trossen langs de scheepswand van de galjas.
Help die mannen aan boord!

De commandant van het galjoen bevindt zich onder de geredden.
Wat een ramp!... Honderden manschappen verdronken!... De schat van de Koning.... het deel dat mij was toevertrouwd ligt op de bodem! Ik ben onteerd!

Later, aan boord van de San Martin...
Rampspoed achtervolgt ons!... De honger... de stormen... en nu deze catastrofe!
Beheers u, mijnheer de Hertog. Die ongelukkige incidenten hebben onze strijdmacht hoegenaamd niet aangetast. De Armada is nog steeds geducht!

Laten we dat bewijzen ook!... Ik weet een manier waarop we de Engelse vloot in één klap kunnen vernietigen!...

Kijk : volgens onze inlichtingendiensten ligt de Engelse vloot in de haven van Plymouth voor anker. Zo'n kans om haar in één klap weg te vagen, krijgen we nooit meer.
Uitgesloten! De bevelen van de koning zijn strikt : doorvaren naar Duinkerken en zorgen dat de troepen van de Hertog van Parma zich kunnen ontschepen!

Maar ... moeten we dan niet profiteren van een ongedachte mogelijkheid, die de koning niet kon voorzien?!...
Nee, nee! Er komt geen koerswijziging, we moeten de zaken niet ingewikkelder maken dan ze al zijn!

Typerend! Hij zal de bevelen die de koning vanuit zijn kantoor in El Escorial, honderden mijlen van het slagveld, uitvaardigt, klakkeloos uitvoeren!

Intussen, in Plymouth...
Heb je het gehoord, Cori?!... Sir Francis neemt het commando op zich van een nieuw schip, de Revenge, een geweldige boot!
O ja?

Je denkt nog steeds aan je vriend, hè?
Komt door die droom... volgens mij blijkt daaruit dat Harm nog leeft...

Hoe kom je aan dat zwaard, dat je zo aan 't oppoetsen bent?
Cadeau gekregen van een dappere Spaanse zeeman... Hij...

TRRRAN
TRRRAN
De tamboer...

TRRRAAN
TRRRAAN
Het sein tot verzamelen.

My friends!... Vrienden!...

De vijandelijke vloot is aan onze kusten waargenomen! De tijd is gekomen om Engeland te verdedigen. Ik reken op u allen, soldaten en zeelui : doe uw plicht!... Op uw posten...

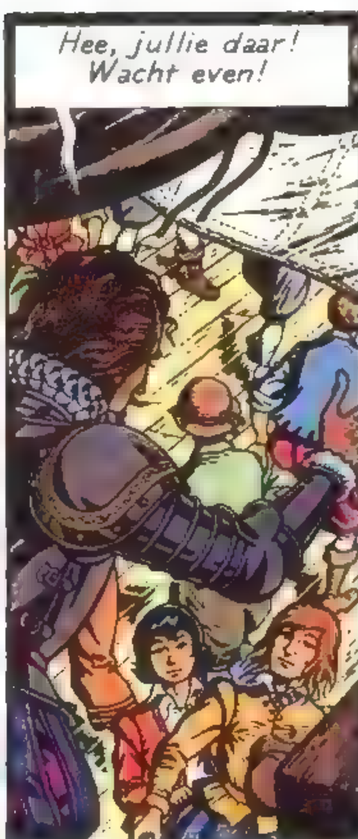

OP TEGEN DE PAPEN! LEVE ENGELAND! LEVE DE KONINGIN!

HURRAH!
HURRAH!
LEVE ENGELAND!

??... Wat is dat... zeg, maatje, hoor je dat?...
?

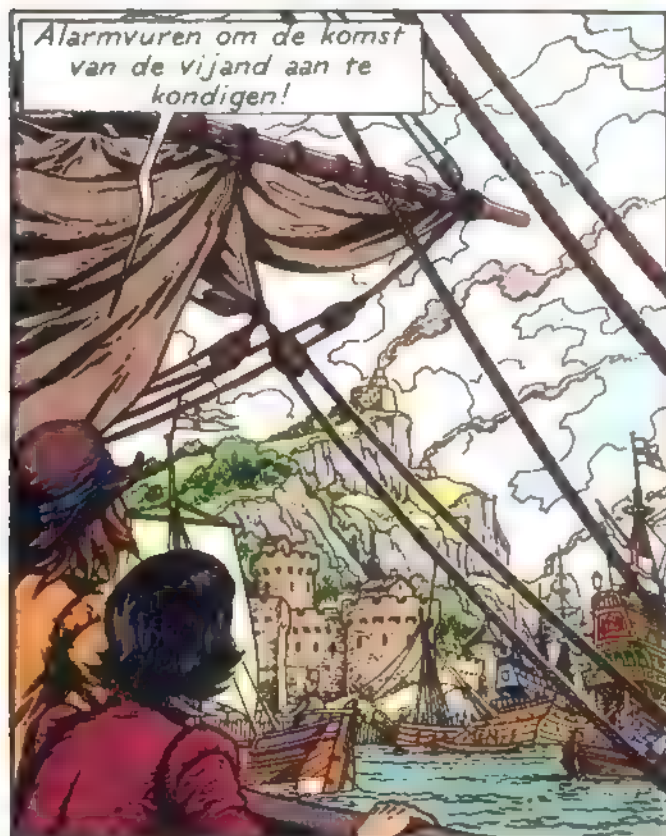

BRRROOORRROO
Dat lijkt wel kanonvuur?!...
Het eskader van admiraal Van der Does zal slaags zijn geraakt met de Spanjolen...

Op uw posten! Morgenochtend moeten we de haven uit zijn!

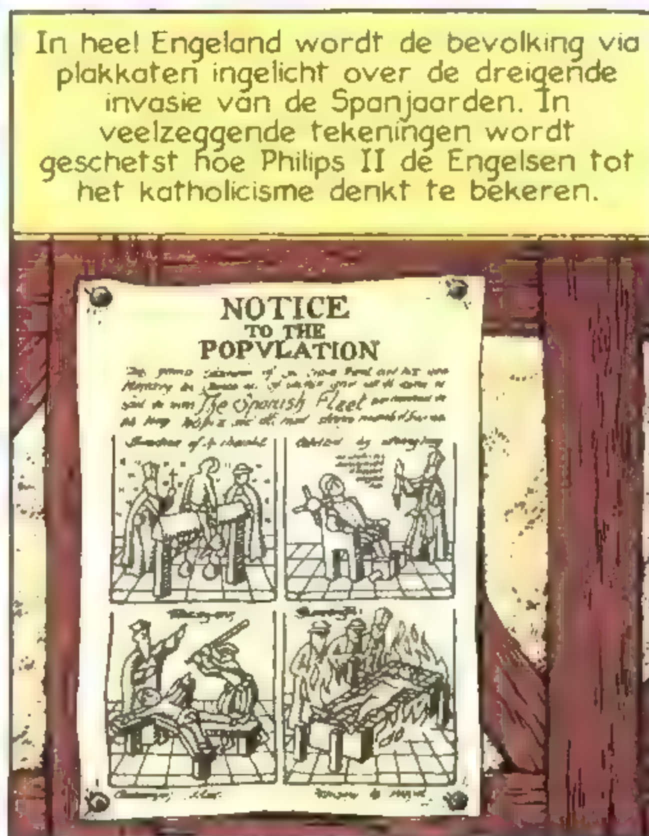

Hee, jullie daar! Wacht even!

Jullie komen bij mij aan boord van de Revenge.

Besef je dat wel, François? Wij komen bij de bemanning van de Revenge!
O, kijk daar... op de rotsen!

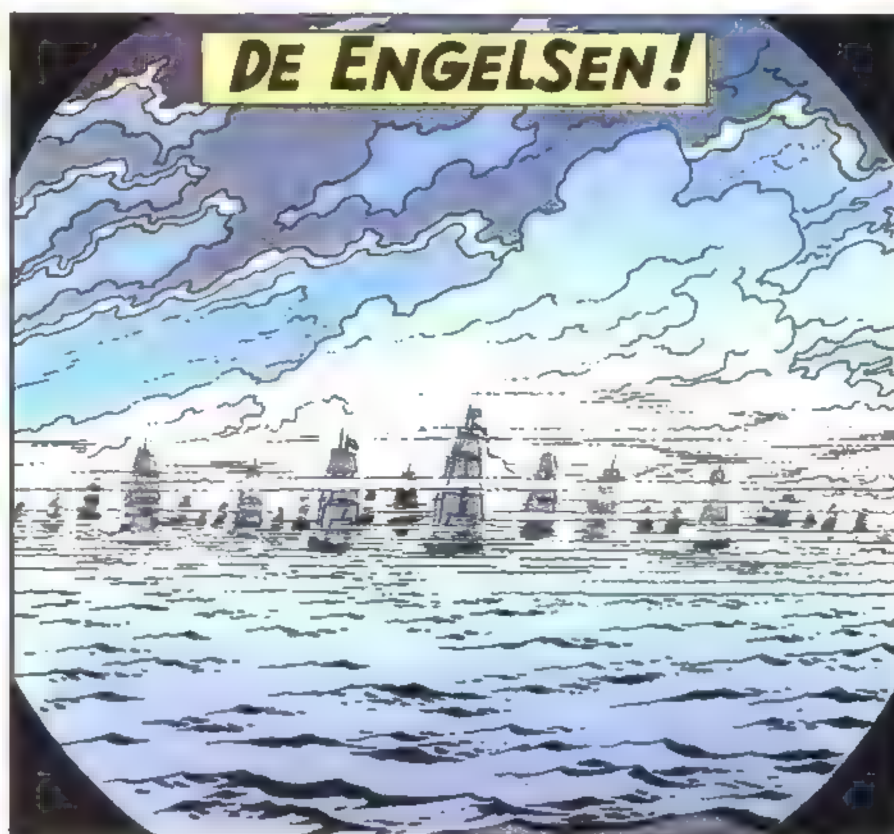

Alarmvuren om de komst van de vijand aan te kondigen!

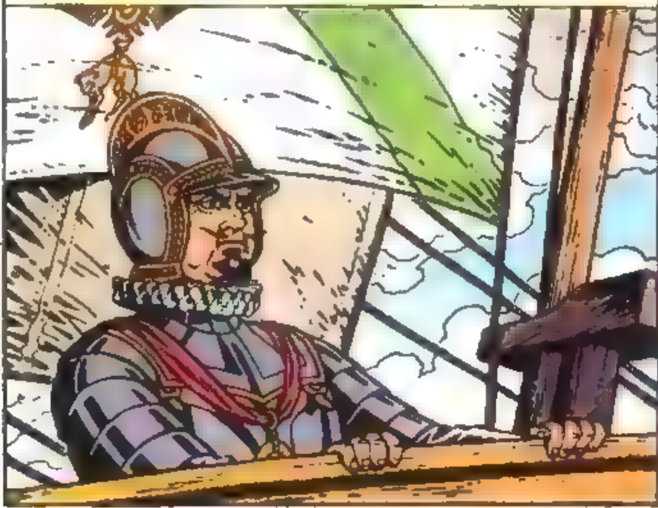

In de stad haasten de mannen van de militie zich naar de forten...

In heel Engeland wordt de bevolking via plakkaten ingelicht over de dreigende invasie van de Spanjaarden. In veelzeggende tekeningen wordt geschetst hoe Philips II de Engelsen tot het katholicisme denkt te bekeren.
NOTICE
TO THE
POPVLATION
The Spanish Fleet

De nacht is gevallen... De felicissima Armada vervolgt haar weg naar het noorden. Argwanend bezien de uitkijkposten de vuren aan de horizon... Sinds het korte treffen met het hollandse eskader is er geen vijandelijk schip meer waargenomen...

Maar 's morgens...
ZEILEN BAKBOORD ACHTER!

DE ENGELSEN!

Eens te meer kiest hij voor het laatste en schrijft de koning:

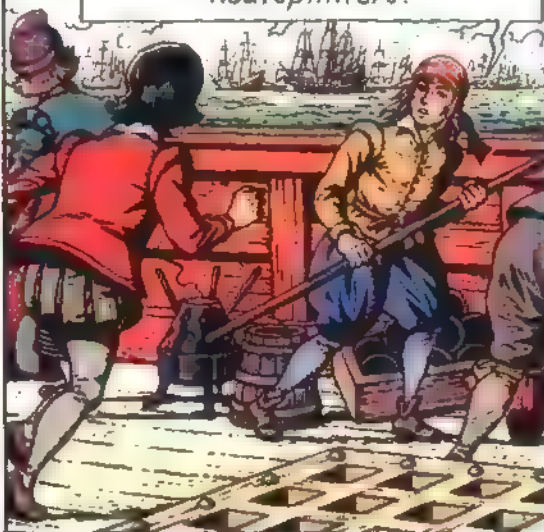
Christus
grote mast laten
drie kanonschoten laten
om allen te laten bidden. Ik
blijf aankoersen op de kusten
van Vlaanderen, op bevel van
Uwe Majesteit, en hoop elke
aanval te kunnen afweren.
De Engelse schepen lijken me
buitengewoon wendbaar. Zoals
steeds zal ik Uwe Majesteit
op de hoogte houden van elk
van onze vlootbewegingen.

Aan boord van het galjoen
San Martin, ter hoogte van
Plymouth

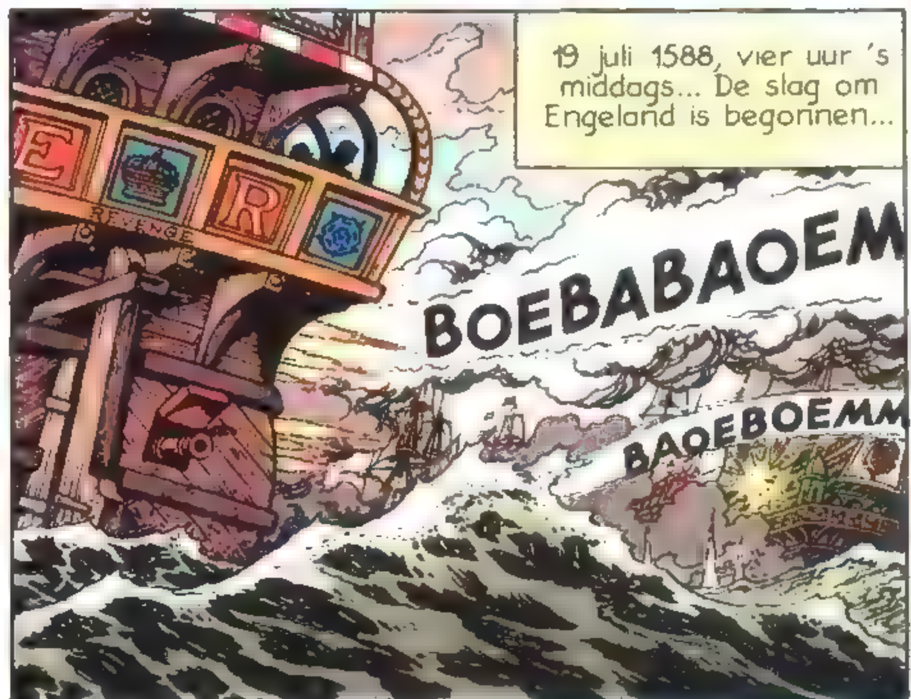

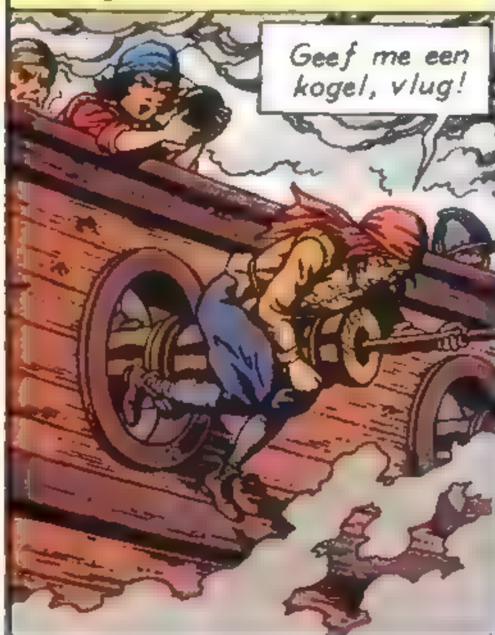

De Revenge stort zich, aan het hoofd van zes galjoenen, op de achterhoede van de Armada onder bevel van Juan Martinez de Recalde. Paniek breekt uit onder vele spaanse kapiteins: ze zoeken hun toevlucht tussen de schepen die voor hen varen. Alleen de San Juan, het schip van recalde, durft het gevecht met "El Drague" aan.

Doden en gewonden stapelen zich op de tussendekken van de San Juan op. Overal breken branden uit...

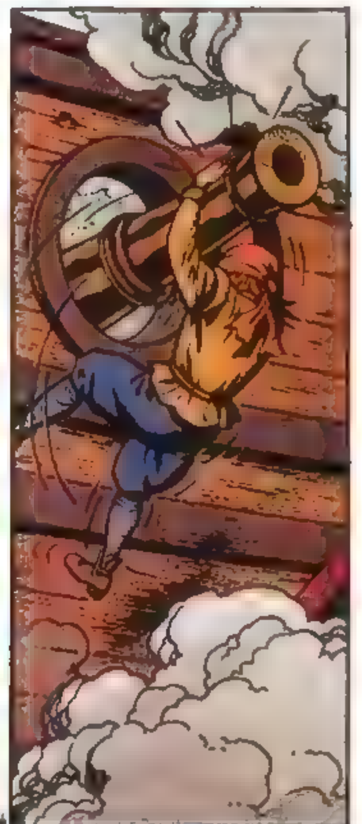

... Terwijl duikers de talrijke lekken, veroorzaakt door de engelse kogels, trachten te dichten...

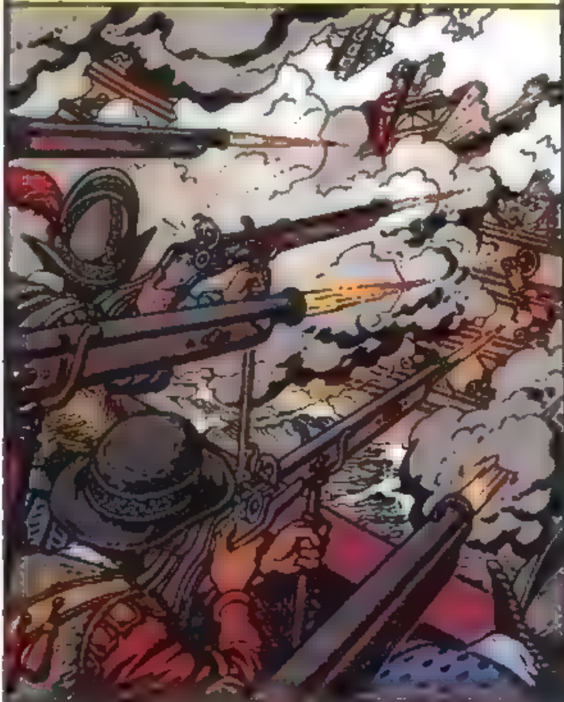

... Vecht Recalde als een leeuw...
We komen kogels te kort!
Laad de kanonnen dan met al het schroot dat je vinden kunt, van spijkers tot pieken : we moeten stand houden!

Salvo na salvo afvurend bijten de Engelsen zich vast in de taaie prooi. Om vaker te kunnen vuren gaan sommigen zover de kanonnen aan de buitenkant van de geschutpoorten te laden...
Geef me een kogel, vlug!

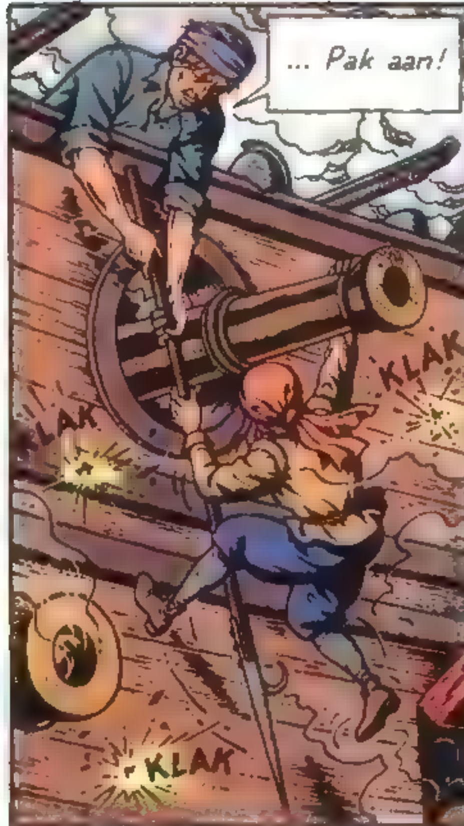

O, aan stuurboord! De Spanjool krijgt versterking!

Plotseling...
KRAK

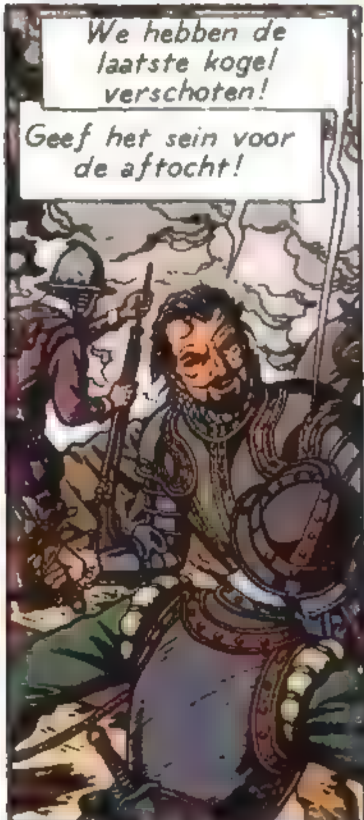

Medina-Sidonia komt vice-admiraal Recalde te hulp en weldra ligt de Revenge onder hevig vuur...

HELP!
KLAK
KLAK

... Pak aan!
KLAK
KLAK
KLAK

... Bij de Grote Zeeslang!... ik dacht echt... dat ik er geweest was!
We zijn verloren!
Niet zeuren, laad die haakbus!

We hebben de laatste kogel verschoten!
Geef het sein voor de aftocht!

Profiterend van de schemer verdwijnt Drake's eskader achter een regengordijn...
De ketters druipen af!
De zee wordt ruw... Geef Recalde het teken dat we ons weer bij de vloot voegen.

Drake noch Howard hebben de vijand ernstige verliezen toegebracht. Op het admiraalsschip heeft Medina Sidonia de eskadercommandanten bijeengeroepen...
Senores! De kapiteins die de slag ontweken verdienen de dood; ze zullen bij dageraad worden gehangen!

Intussen, aan boord van de Revenge...
Gentlemen, we zullen munitie innemen en de jacht op de papen hervatten!

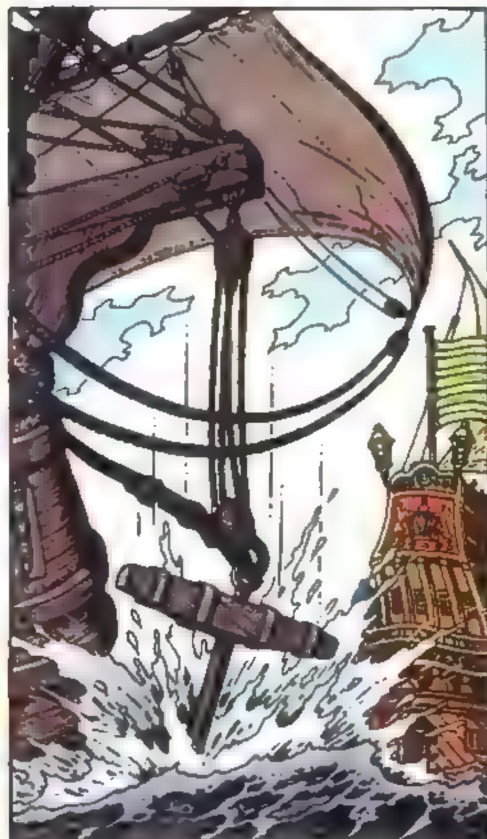

De Engelsen blijven de vijand bestoken, ondanks de tegenwerking die de bestuurders van de Koningin geven als Drake om kruit en kogels vraagt...
ENGELAND
NOORDZEE
London
Havenblokkades van Seymour en v.d. Does
Vlissingen
Dover
Brugge
Antwerpen
Oostende
Isle of Scilly
Plymouth
Alarm-vuren
Lizard
Isle of Wight
Armada
Slag bij Plymouth 19 juli
Slag bij Portland 23 juli
Slag bij het eiland Wight 25 juli
Alarm-vuren
Calais
Gravelines
Duinkerken
Troepen van de Hertog v. Parma
SPAANSE NEDERLANDEN
Armada
Le Havre
Eiland Quessant
Brest
FRANKRIJK
Parijs

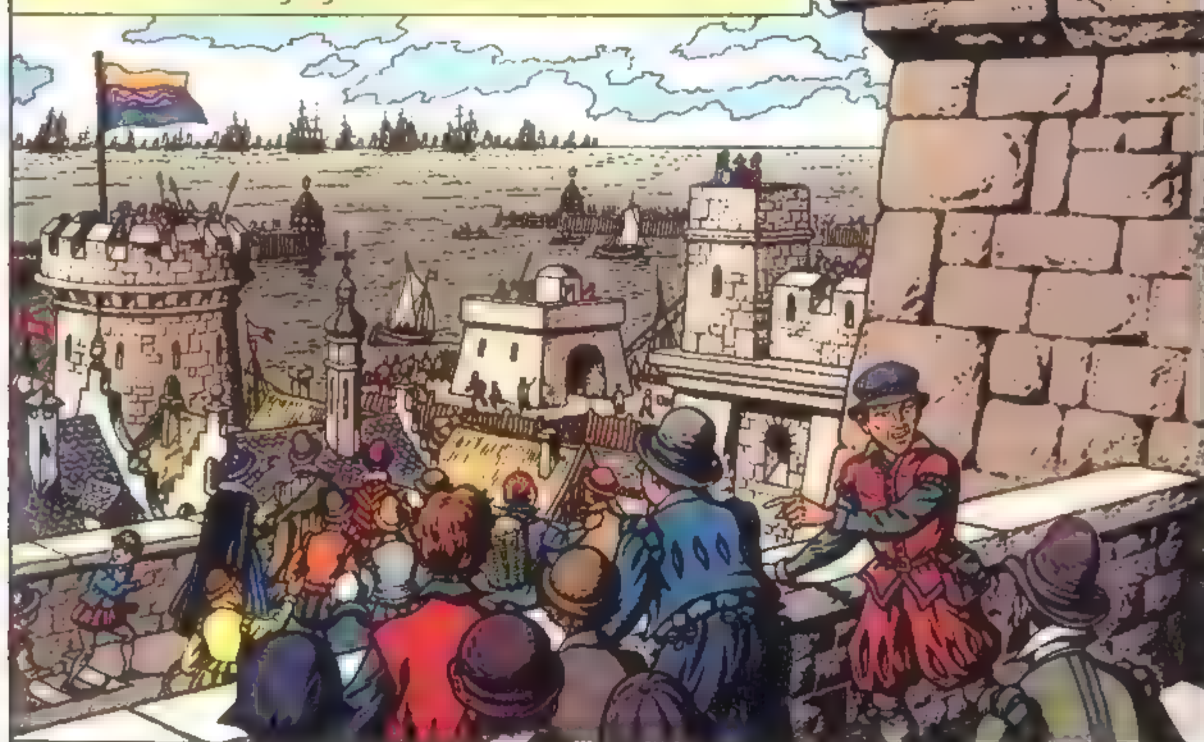

27 juli, ter hoogte van Calais... Een pinas komt langszij de San Martin...
OLA! GALJOEN!... boodschap voor de admiraal!

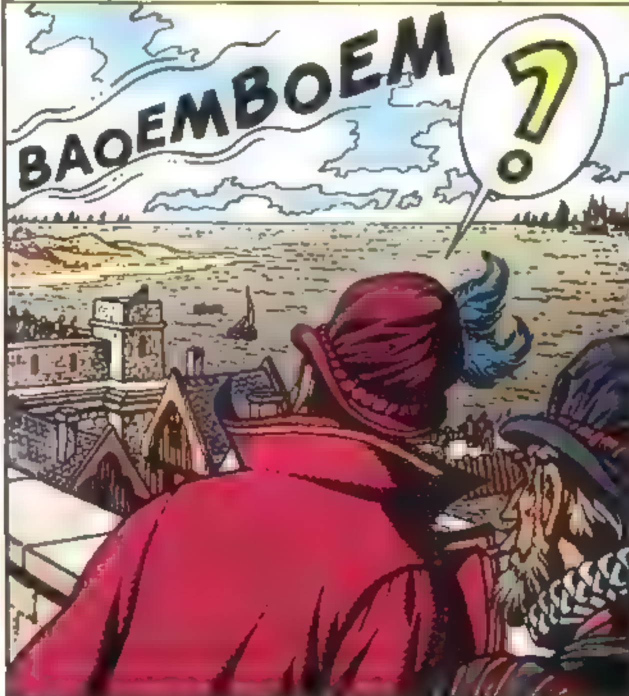

Op de San Martin...
Slecht nieuws! De invasievloot van de Hertog van Parma zal pas over twee weken uitgerust zijn!... En wat heel slecht uitkomt : Engelsen en Hollanders blokkeren de haven van Duinkerken. Nu Drake en Howard ons de weg versperren kunnen we Spanje niet meer bereiken!

Dan is het nu of nooit : we moeten ze vernietigen! Ze komen voortdurend proviand en munitie te kort en wij hebben alles voor een grootscheepse aanval!

Na lange discussies...
We houden ons aan de bevelen van de Koning om de troepen van Alexander Farnese te begeleiden, dus we wachten af. Werp het anker uit!

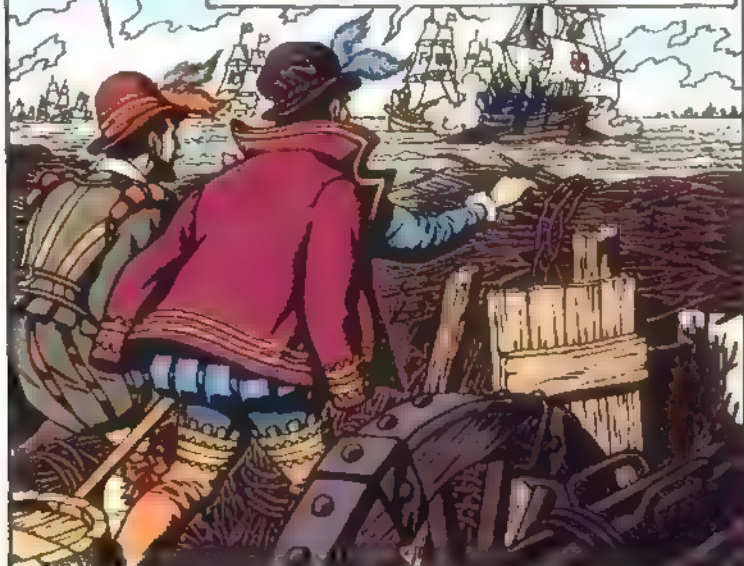

Nieuwsgierig volgen de burgers van Calais de bewegingen van de vloot..

De gouverneur van Calais hoort van de aanwezigheid van de Armada en komt naar de wallen... En plotseling...
BAOEMBOEM
?

... Mijnheer de Gouverneur! Een Spaans schip drijft af naar de kust! Het wordt nagezeten door de Engelsen en vraagt assistentie van onze kustbatterij!

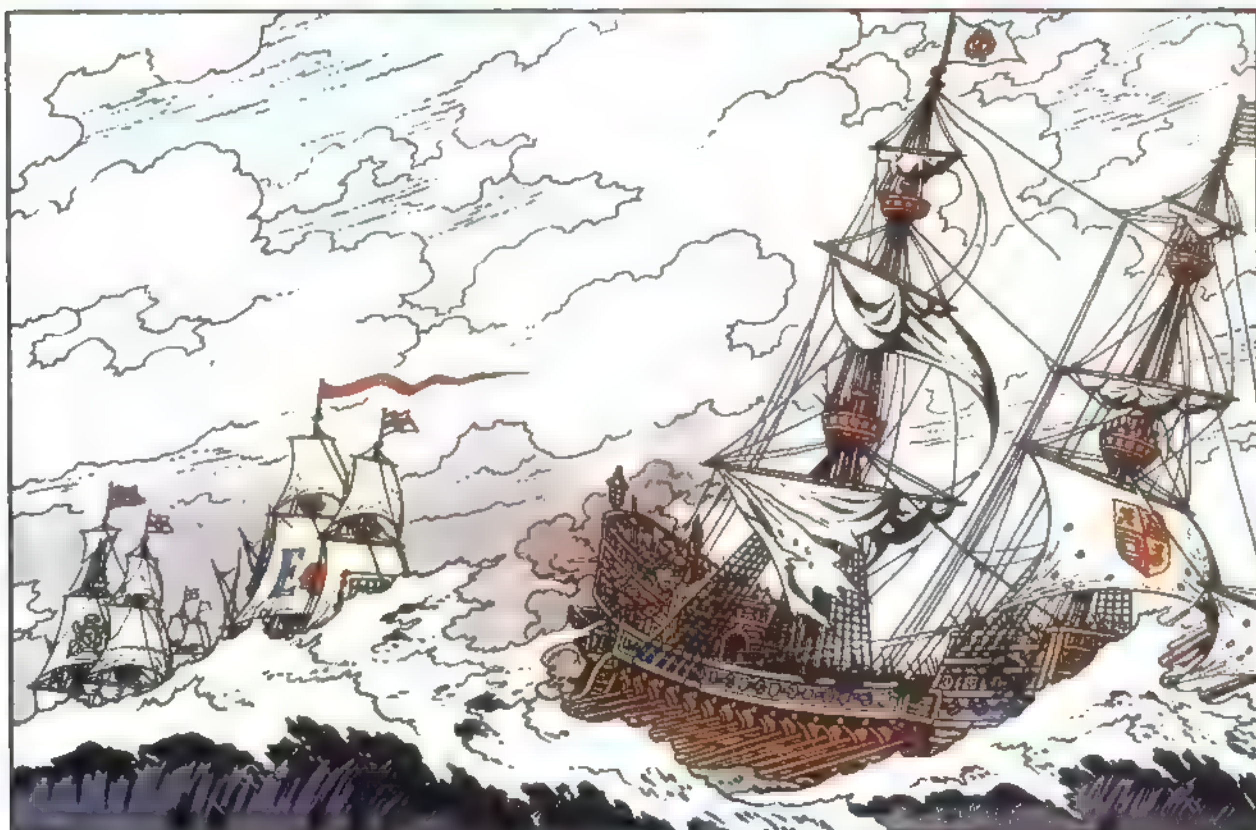

Waarschuw de zuidbatterij. En laat mijn koets voorrijden. Ik wil de zaak van nabij volgen...

Even later...
... Mijnheer de Gouverneur! Die galjas komt recht op het strand af!
Hemelse goedheid, ze zal vastlopen!

Ze is er slecht aan toe! Kijk eens hoe ze slagzij maakt... Verjagen we die Engelsen, mijnheer?...
Hmm... we kunnen beter afwachten, anders raken we misschien in een conflict verzeild dat ons niet aangaat.

Het gaat om de San Lorenzo, onder bevel van Hugo de Moncada. De schade opgelopen bij de ontploffing van de San Salvador en de gevechten in het Kanaal hebben het schip van de hoofdmacht gescheiden.
Dit redden we niet meer. We hoeven niet op versterking te rekenen.
We kunnen nog ontkomen door op de zandbanken te lopen!

... Alle duivels, ze gaan recht op de kust af! Zo komen ze onder de dekking van het Franse geschut!
Dat we zo'n prooi moeten laten lopen! De ruimen zitten naar het schijnt mudvol schatten van de voorname passagiers!

...VOLHOUDEN, CARAMBA!
...ROEIEN! ROEIEN!

Moed, Harm!... Als we vastlopen... kunnen we misschien... ontsnappen!
KLAK
KLAK

... Mijn hoofd... Aaah, mijn arme hoofd...
Hou op!

KRRR-AAASH

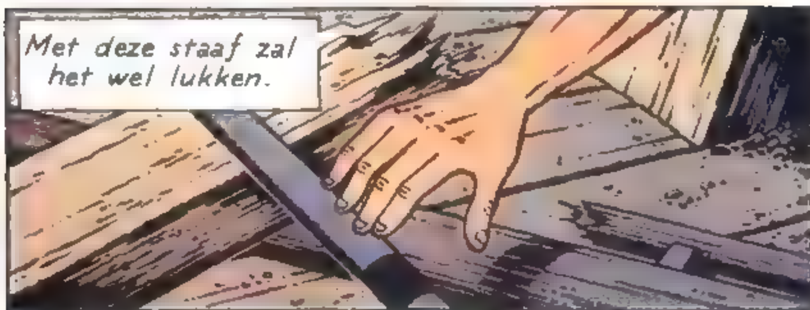

Alsof het doodmoe is, helt het grote schip naar bakboord over... Het kraakt zo onheilspellend in zijn voegen dat de angstkreten van de roeiers niet gehoord worden...
KRR-KRRRAA-KRAAA

AAAHH!

Por Dios! We zijn vastgelopen!
Wat?... Wat nu?... Oef, wat een schok!

?!... De ketting is gebroken! Ik ben vrij!...

We moeten voor jou ook iets vinden om die schakels te breken!

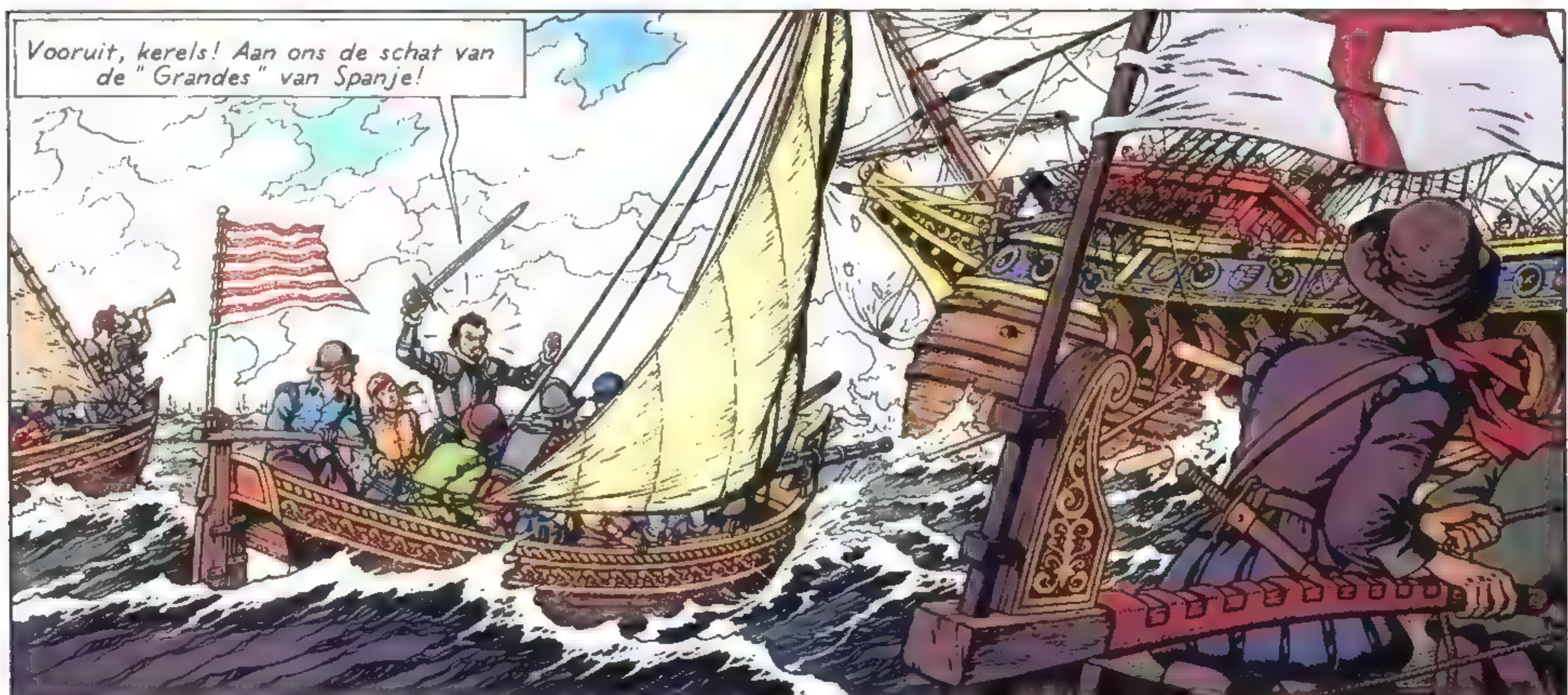

Met deze staaf zal het wel lukken.

KLAK

BANG
BANG
BANG
?!... Wat is dat...?

Verdraaid, ze komen recht op ons af! Die gehaaide Engelsen hebben er iets op gevonden om over de zandbanken te komen!

Vooruit, kerels! Aan ons de schat van de "Grandes" van Spanje!

Behendig komen de Engelsen langzij het wrak.

LEVE ENGELAND!

... Laten we deze heilloze plek snel verlaten!
Wacht, laten we de ketting van deze stakker breken en hem ook meenemen!

Intussen dringt een handvol mannen, aangevoerd door Drake, door tot het achterkasteel, waar zich de hutten van de officieren en de "avontureros", zeer rijke passagiers, bevinden...
Hierheen, makkers! Het fortuin wacht ons!

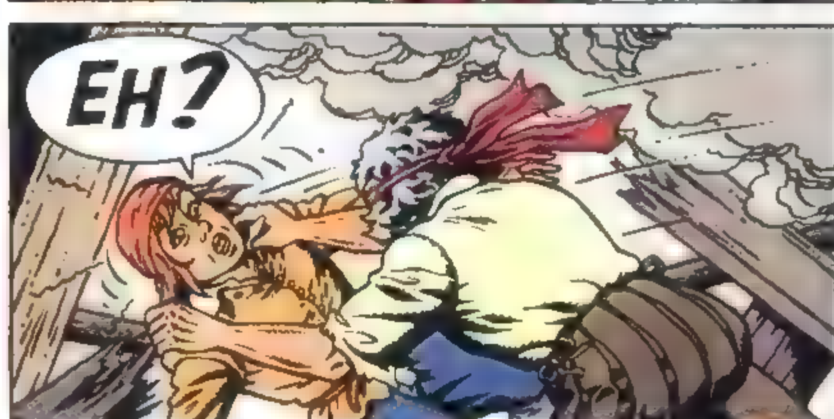

Intussen...

YAAAA!

!
!

?!... INFIERNO!... Je... je gaat me toch niet doden met m'n eigen zwaard?!...

?!...GENERAAL!...HARM!
CORI!

EH?

TSJAK

... Ik dacht dat je...
Nee, muchacho! Die piek had je zowat doorboord!

Harm! Ik kan er gewoon niet over uit!...
CORI!... Hoe?...
De uitleg komt later wel!... We moeten weg hier!

Enkele ogenblikken later...
Deze mannen zijn galeislaven, vijanden van Spanje.

Hee, jongens, pak aan! Kisten vol met dukaten!

Intussen, op het strand...
Verdraaid, kapitein, we laten die Engelsen toch niet al dat goud inpikken?!...
Zeker niet, meneer de gouverneur. Vooruit, veeg die schuimers van dat dek!

VUUR!

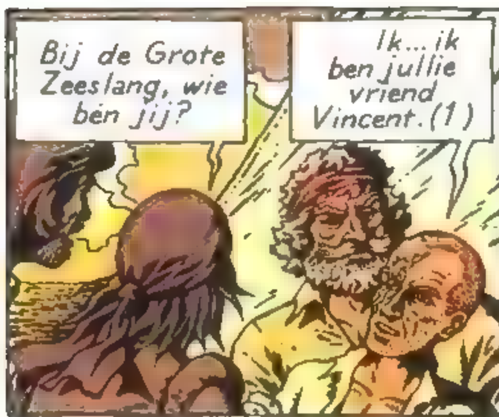

WHOEM

De schurken! Ze hebben goud zien blinken!... Iedereen in de sloepen!
KRRAK

Hijs het zeil! Snel!
FLAK

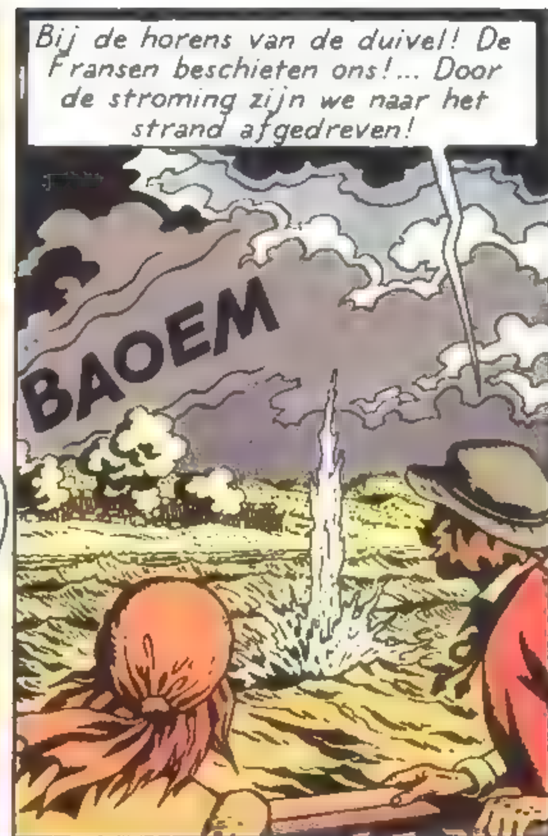

... Zeg, maatje, zijn dat je vrienden?
Ja, dit is Harm, van wie ik al maanden niets meer had gehoord, en die baard is een deserteur... en die andere...
Hij komt weer bij...

...CORI!...HARM!
?

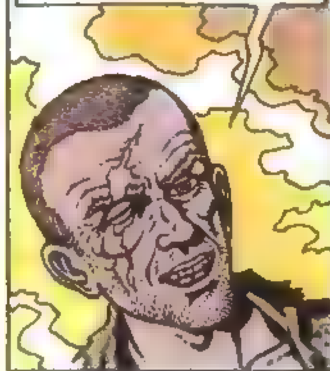

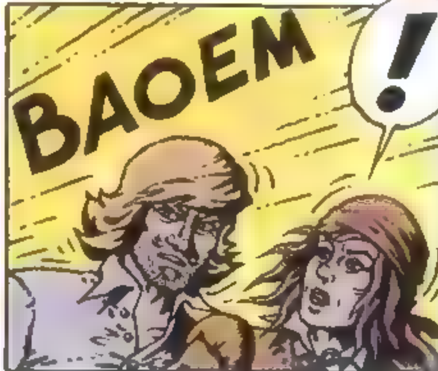

(1) Zie De Spionnen van de Koningin.

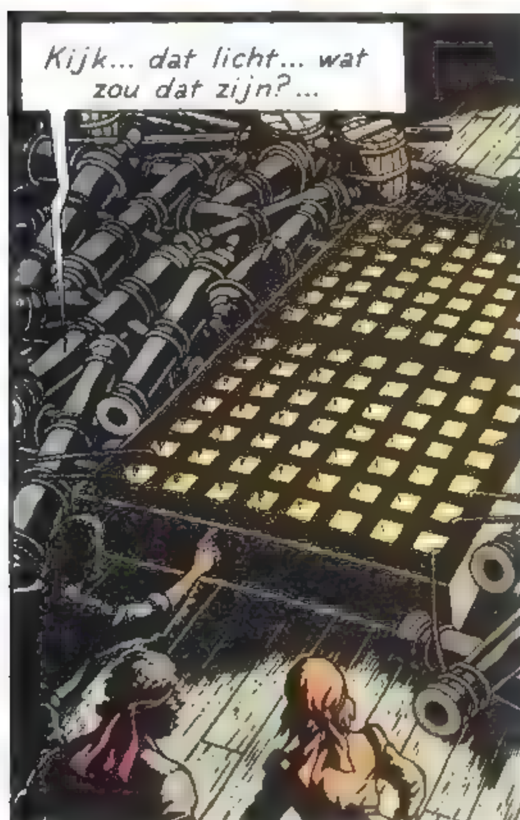

(1) Nadat de bemanning van de brander zeilen en roer heeft vastgezet, ontsteekt ze de lonten en verlaat het schip, dat naar de vijandelijke vloot wordt gestuurd en daar zal exploderen.

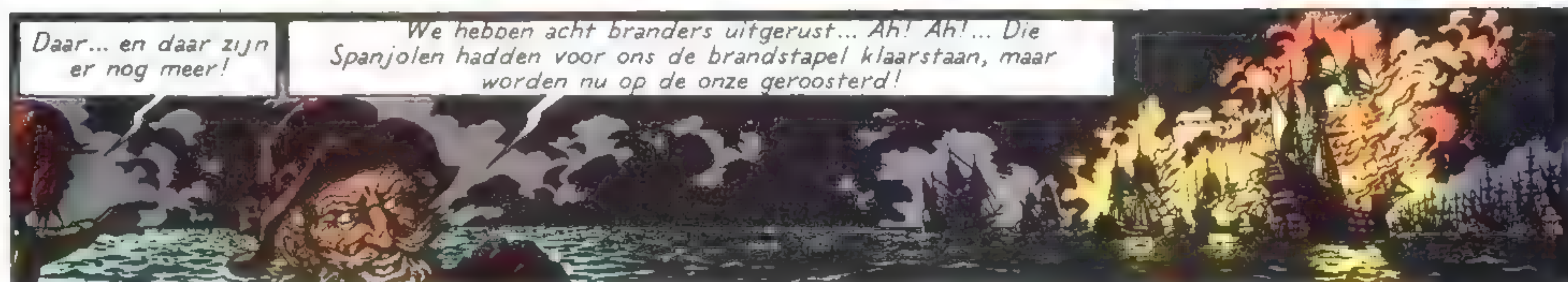

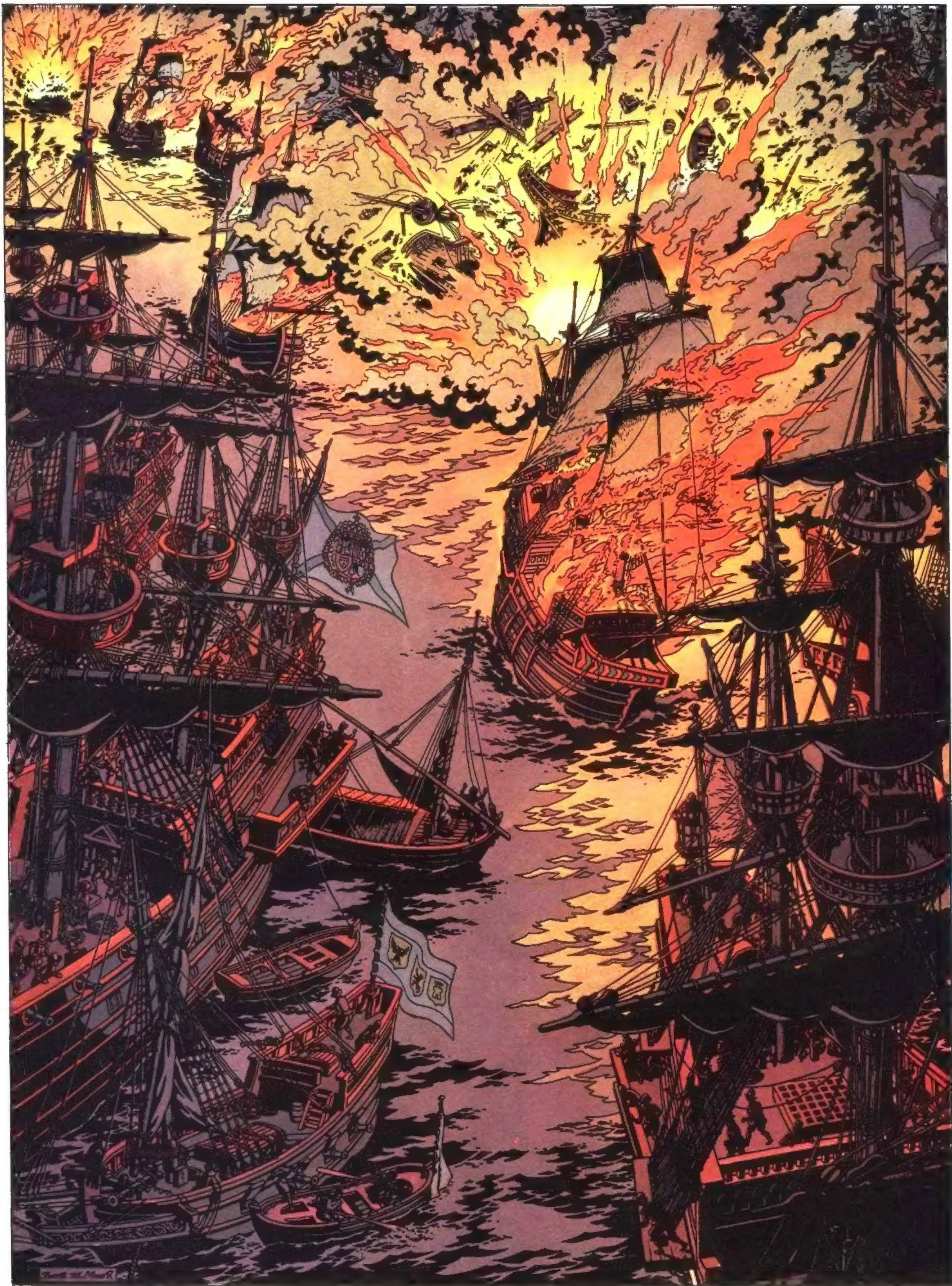

(1) Met angst en beven herinnerden de Spanjaarden zich de helse machine die, in de nacht van 4 april 1585, door de rebellen naar een brug werd gestuurd die de Schelde bij Antwerpen afsloot. Bij de vernietiging van dit obstakel kwamen honderden soldaten om.

KAP DE ANKERTOUWEN, OF WE ZIJN ER GEWEEST!
NEE! NEE!

Geen sprake van! Dan lopen we door de stroming op de zandbanken! We kunnen de branders beter wegslepen...
!

Ik heb hier het bevel! CAPITAN, DOE WAT IK ZEG!

KAP DE TOUWEN!

Los van hun ankers, vluchten de spaanse schepen in onbeschrijflijke wanorde, in een chaos van in elkaar verwarde ra's en botsende rompen... En op de San Martin...
Galjoen recht vooruit! ROER NAAR STUURBOORD!

Te laat! De beide schepen botsen hevig. Het kleine marszeil van het admiraalsschip klapt om en slaat tegen het dek.
KIJK UIT!

AAAOUH!

Bevrijd hem! Snel!

Don Esteban! Geef antwoord!
AAAH... Me... meneer de hertog... g... gun de Engelsen geen respijt... Val aan!... alstublieft... val aan!

?!... Hij... hij is dood!... God hebbe zijn ziel...
Wat doen we nu? Zullen we onze schepen verzamelen en de ketters achternagaan?

Nee, heren. We gaan terug naar Spanje...

Cori en zijn vrienden hebben zich inmiddels weer op de Revenge gemeld, vanwaar zij getuige zijn van de ondergang van de felicissima Armada.

Daar is de man van dat mooie vuurwerk dat de papen zo matig waardeerden.

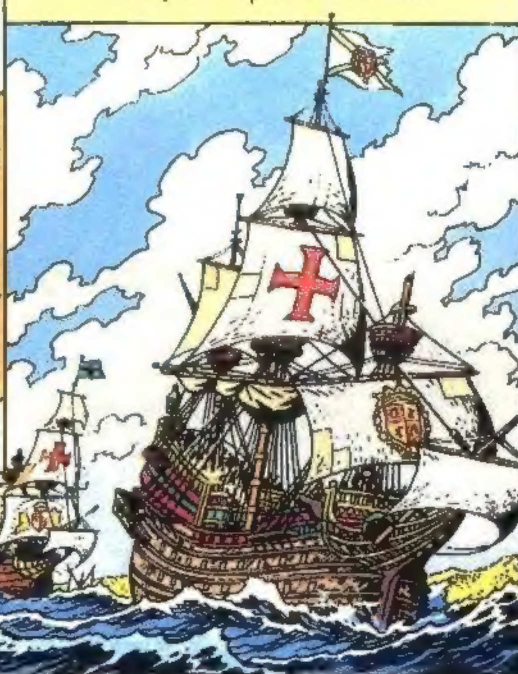
Het weerzien tussen de admiraal en zijn doodgewaande agenten is uiterst vreugdevol.

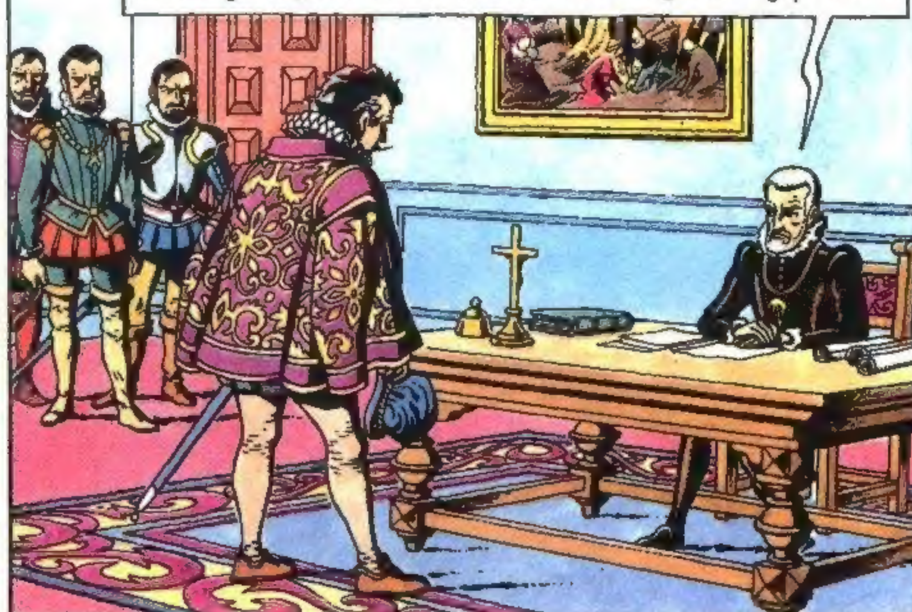
Zo snel mogelijk wegkomen uit het Kanaal wordt Medina Sidonia's eerste zorg. De zuidwestenwind lijkt met de Engelsen samen te spannen en hij heeft geen andere keus dan om Schotland en Ierland heen te varen, waar de storm van zijn terugtocht een ramp maakt. Tientallen schepen lijden schipbreuk op de woeste ierse kust. Soldaten en zeelui sneuvelen bij duizenden. Onder hen Luis, de meesterknecht...

Met een voor twee derde vernielde vloot bereikt Medina Sidonia tenslotte, eind september 1588, de spaanse kust.

Het is een zieke, geestelijk gebroken man die zich naar El Escorial begeeft, waar de Koning op de omvang van zijn nederlaag slechts reageert met:

BOB DE MOOR.

EINDE

Reeds verschenen :

De onoverwinnelijke Armada

Deel 1 :

De Spionnen van de Koningin

Deel 2 :

De Zeedraak

ISBN 90 303 7302 4